SPIS TREŚCI:

1 Wstęp 3
1.1 Przedmiot opracowania 3
1.2 Główne cele projektowanego dokumentu 3
1.3 Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami 6
1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy 9
1.5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu 11

2 Lokalizacja projektu oraz istniejący stan środowiska 16
2.1 Lokalizacja terenu opracowania 16
2.2 Istniejący stan środowiska 17
2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody 33
2.4 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu 36

3 Przewidywane oddziaływania projektowanego dokumentu na środowisko..... 38
3.1. Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska 38
3.2. Oddziaływanie na obszar NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru..... 41
3.3. Zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy w zakresie projektowanego dokumentu 42
3.4. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.. 46
3.5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem48
3.6. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko 48

4 Wytyczne do ochrony i monitoringu środowiska na etapie realizacji ustaleń analizowanego dokumentu 50
4.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru 50
4.2 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania..... 52

5 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz uzasadnieniem ich wyboru 54

6 Streszczenie w języku niespecjalistycznym 55

SPIS TABEL:

Tabela 1 Macierz oceny uwzględnienia celów ochrony środowiska w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” w nawiązaniu do Polityki ekologicznej państwa (PEP) ... 13
Tabela 2 Macierz oceny uwzględnienia celów ochrony środowiska w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” w nawiązaniu do Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy (POŚ) ... 14
Tabela 3 Zasoby złóż węgla kamiennego w rejonie miasta Tychy ... 20
Tabela 4 Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2008 . 22
Tabela 5 Klasyfikacja rzek na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2007 (według 5 klas) ... 24
Tabela 6 Wstępna ocena stanu wód miasta Tychy w 2008 roku ... 25
Tabela 7 Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Tychy w 2008 roku ... 26
Tabela 8 Roczne zestawienie wyników pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza na stacji pomiarowej przy ulicy Tołstoja w Tychach w 2009 roku ... 28
Tabela 9 Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ... 28
Tabela 10 Wartości średnioroczne stężenia pyłu PM10 w strefie Aglomeracji Górnośląskiej (wartość dopuszczalna 40 µg/m^3) ... 29
Tabela 11 Wartości średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w strefie Aglomeracji Górnośląskiej (wartość docelowa 1ng/m^3) ... 29
Tabela 12 Analiza korelacji zapisów projektu mpzp ze zidentyfikowanymi problemami ochrony środowiska ... 35
Tabela 13 Ocena wpływu celów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska ... 42
Tabela 14 Wpływ realizacji mpzp na poszczególne elementy lokalnego środowiska przyrodniczego i społecznego ... 43
Tabela 15 Potencjalne możliwe oddziaływanie mpzp na poszczególne elementy środowiska i obszary NATURA 2000 ... 46
Tabela 16 Ocena szacunkowa oddziaływań na środowisko zapisów projektu mpzp oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczenia i kompensacji ... 50

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Lokalizacja miasta Tychy na tle województwa śląskiego ... 16
Rysunek 2 Przekrój geologiczny W-E w obszarze miasta Tychy ... 19
Rysunek 3 Położenie miasta Tychy na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) .. 21

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1 Lokalizacja miasta Tychy na tle obszarów Natura 2000, skala 1: 200 000;
Załącznik nr 2 Lokalizacja obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powiązania terenu z otoczeniem, skala 1: 10 000;
Załącznik nr 3 Uwarunkowania środowiskowe terenu opracowania, skala 1: 10 000;
Załącznik nr 4 Rysunek miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, rysunek poglądowy;
Załącznik nr 5 Dokumentacja fotograficzna.

1 WSTĘP

1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń dotyczących projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego”. Obszar objęty projektem mpzp obejmuje niewielki fragment miasta pomiędzy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego i ul. Niepodległości w dzielnicy Śródmieście. Teren znajduje się w pobliżu Parku Łabędzkiego.

Obowiązek sporządzenia niniejszej dokumentacji wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 46 tej ustawy, organ administracji publicznej opracowujący projekt dokumentu jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma obowiązek sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w tym w ramach ooś prognozy oddziaływania na środowisko).
Artykuł 51 tej ustawy precyzuje zakres sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko – niniejsza prognoza została sporządzona zgodnie z tym artykułem.

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu analiza oddziaływania na środowisko określa skutki wpływu realizacji ustaleń dotyczących projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” na środowisko przyrodnicze i społeczne, które mogą wynikać z przyjętych założeń planu i proponowanego przeznaczenia terenu. Prognoza uwzględnia jednocześnie rozwiązania ograniczające bądź eliminujące negatywne skutki realizacji ustaleń zawartych w projekcie dokumentu.

1.2 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego obszar położony przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego jest ustalenie podstawowego i dopuszczalnego zagospodarowania terenu objętego planem dla zachowania ładu przestrzennego.

W ramach mpzp wyodrębniono:

– **U** – teren zabudowy usługowej, wydzielony na rysunku planu liniami rozgraniczającym. Przeznaczeniem podstawowym terenu są usługi: typu biurowego, bankowe, edukacji, w zakresie kształcenia zawodowego, kultury, zdrowia, związane ze sportem i rekreacją, hotelowe, gastronomii, handlu detalicznego z wykluczeniem stacji paliw i salonu samochodowego, drobne. Przeznaczeniem dopuszczalnym terenu są sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, za wyjątkiem masztów telefonii komórkowej.

Poprzez *zabudowę usługową związaną ze sportem i rekreacją* rozumie się różne formy edukacji sportowej, zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz działalność służąca poprawie kondycji fizycznej.

Poprzez *punkt handlowy* rozumie się wydzieloną w budynku usługowym przestrzeń sprzedaży detalicznej lub specjalne pomieszczenie (tj. lokal sklepowy) z wnętrzem dostępnym dla klientów.

Poprzez *usługi drobne* rozumie się punkty usług szewskich, krawieckich, fotograficznych, introligatorskich, poligraficznych, jubilerskich, zegarmistrzowskich, ślusarskich, fryzjerskich, kosmetycznych, gabinety odnowy biologicznej, punkty napraw artykułów użytku osobistego i domowego, pralnie.

Poprzez *usługi w zakresie kształcenia dodatkowego* rozumie się kursy i szkolenia oraz działalność wspomagająca proces nauczania.

Przepisy dotyczące przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych (zapisy ujęte w Rozdziale 2 projektu planu):

Dla terenu **U** ustala się:

- nieprzekraczalną linie zabudowy - zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu;
- wielkość powierzchni zabudowy do powierzchni terenu: max 50%, z dopuszczeniem realizacji wyłącznie jednego obiektu o powierzchni zabudowy min 600 m^2;
- wielkość powierzchni biologicznie czynnej: min 20% powierzchni terenu, przy czym w strefie przestrzeni publicznej oznaczonej na rysunku planu min 10% powierzchni tej strefy;
- geometrię dachów: dachy płaskie, tj. o kącie nachylenia głównych połaci dachowych max 10°;
- wysokość zabudowy: 2 kondygnacje nadziemne, lecz nie więcej niż 9 m;
- dopuszczenie realizacji usług handlu w formie sklepów lub punktów handlowych, przy czym pojedynczy sklep lub punkt handlowy nie może przekroczyć 10% powierzchni użytkowej obiektu usługowego;
- nakaz lokalizacji usług wyłącznie w obiekcie, z dopuszczeniem realizacji sezonowych ogródków gastronomicznych;
- zakaz realizacji obiektów jednoprzestrzennych typu halowego;
- nakaz wbudowania zapleczy gospodarczo-magazynowych usług w obiekt usługowy z zakazem lokalizacji zewnętrznych placów gospodarczych służących m.in. do składowania opakowań i odpadów;
- nakaz szczególnego kształtowania otoczenia zabudowy i stref wejściowych do budynku poprzez:
  a) nawierzchnie zakomponowane plastycznie,
  b) jednorodne stylowo elementy małej architektury i oświetlenie,
  c) zieleń urządzoną;
- w strefie przestrzeni publicznej oznaczonej na rysunku planu ustala się nakaz:
  a) wykształcenia placu o nawierzchni zakomponowanej plastycznie (np. zróżnicowanej fakturowo, kolorystycznie),
  b) realizacji zieleni urządzonej w ilości min 10% powierzchni całej strefy,
  c) stosowania elementów małej architektury i oświetlenia jednorodnych stylowo,
  d) uwzględnienia w zagospodarowaniu i aranżacji strefy kierunków powiązań pieszych parku z otoczeniem oraz wejść do parku oznaczonych na rysunku planu, przy czym szerokość pasa terenu przeznaczonego na urządzenie ciągu pieszego pomiędzy strefami dopuszczonej lokalizacji miejsc postojowych: min 10 m;
  e) zapewnienia dojazdu z drogi publicznej do piaskownika, zlokalizowanego po wschodniej stronie obszaru objętego planem dla umożliwienia jego konserwacji;
- zakaz lokalizacji:
  a) obiektów tymczasowych, za wyjątkiem obiektów towarzyszących i obsługujących okolicznościowe imprezy, festyny, jarmarki itp.,

b) wolnostojących reklam typu „billboard”,
- zakaz grodzenia terenu;
- dopuszczenie lokalizacji miejsc postojowych wyłącznie w strefach oznaczonych na rysunku planu, przy czym w przypadku miejsc postojowych realizowanych w strefie przestrzeni publicznej nakaz kształtowania zieleni urządzonej od strony tej przestrzeni ;
- w zakresie miejsc postojowych ustala się:
  a) nakaz zapewnienia odpowiedniej ilości miejsc w stosunku do rodzaju usług. Szczegółowe zapisy dotyczące ilości miejsc postojowych znajdują się w tekście rozdziału 2 § 8
  b) dopuszczenie realizacji parkingów jako podziemne i naziemne przy czym min 30% miejsc postojowych należy realizować jako naziemne;
  c) dla parkingów naziemnych nakaz realizacji max co 4 miejsca postojowe pasa zieleni, o szerokości min 2,5 m i długości 1 miejsca postojowego, z nasadzeniami drzew z dopuszczeniem krzewów jako uzupełnień.

Przepisy dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji (zapisy ujęte w Rozdziale 3 projektu planu):
Dla obszaru objętego planem ustala się obsługę z dróg publicznych (Al. Niepodległości i ul. Kardynała St. Wyszyńskiego) poprzez włączenie w miejscach oznaczonych na rysunku).

Przepisy dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury techniczne j (zapisy ujęte w Rozdziale 4 projektu planu):
Dla terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ustala się:
- prowadzenie nowo budowanych sieci w obrębie dróg, ciągów pieszych i pieszojezdnych, zieleni,
- dopuszczenie korekty przebiegu istniejących i projektowanych sieci oraz lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej w sposób nie ograniczający podstawowego przeznaczenia terenu i innych ustaleń w planie,
- nakaz uwzględnienia ograniczeń w użytkowaniu terenów przyległych do sieci i urządzeń infrastruktury technicznej – wynikających z obowiązujących przepisów.

Dla obszaru objętego planem ustala się:
- zaopatrzenie w wodę poprzez istniejące wodociągi:
  - Ø350 mm zlokalizowany w ul. Wyszyńskiego;
  - Ø400 mm częściowo zlokalizowany w granicach planu, z dopuszczeniem jego przełożenia;
- odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącego kanału Ø400 mm w ul. Wyszyńskiego poprzez projektowaną kanalizację Ø250 mm;
- odprowadzanie wody opadowej do stawu Polkowiec poprzez:
  - istniejący kanał deszczowy Ø1000 mm;
  - istniejący kanał deszczowy Ø400/3000 mm z dopuszczeniem jego przełożenia;
- zaopatrzenie w ciepło poprzez dostawę ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej, tj. magistrali 2CA 500 mm w Al. Niepodległości;
- zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez:
  - istniejący układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych średniego napięcia - zlokalizowany poza granicami planu - tj.:
    a) stację transformatorową 20/0,4kV nr T-43 „Tychy” z zamontowanym transformatorem o mocy 315kVA;

b) stację transformatorową 20/0,4kV nr T-60 „Tychy” z zamontowanym transformatorem o mocy 250kVA;
c) stację transformatorową 20/0,4kV nr T-62 „Tychy” z zamontowanym transformatorem o mocy 250kVA;
d) kablowe linie elektroenergetyczne 20kV;

– istniejącą i projektowaną kablową sieć niskiego napięcia 0,4kV;

– zaopatrzenie w gaz poprzez gazociągi niskiego ciśnienia: Ø150 mm w Al. Niepodległości i Ø200 mm w ul. Wyszyńskiego - zlokalizowane poza obszarem objętym planem;
– łączność telekomunikacyjną poprzez:
  – rozwój telekomunikacji w oparciu o istniejącą sieć telekomunikacji oraz rozbudowę i budowę nowych sieci i urządzeń, dopuszczając możliwość obsługi przez wszystkich uprawnionych operatorów sieci;
  – realizację obiektów telekomunikacyjnych w ilości odpowiadającej potrzebom planowanej inwestycji;
  – prowadzenie linii teletechnicznych w kanalizacji teletechnicznej bądź w postaci kabli ziemnych;
– wywóz odpadów stałych według zasad określonych w „Planie gospodarki odpadami na terenie miasta Tychy”.

Przepisy dotyczące zasad ochrony środowiska i przyrody (zapisy ujęte w Rozdziale 5 projektu planu):

Dla terenu objętego mpzp ustala się:
– stosowanie na terenach parkingów - urządzeń do odprowadzania wód opadowych, wyposażonych w separatory związków ropopochodnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
– zakaz powodowania konfliktów i uciążliwości przekraczających granice działki do której inwestor/właściciel posiada tytuł prawny w zakresie: hałasu, światła o dużym natężeniu, intensywnych woni oraz przekraczania standardów i norm w zakresie ochrony środowiska.

Dla terenu objętego planem zgodnie z rozdziałem 6 § 20 odstępuje się od ustalania szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami. Dopuszcza się wydzielanie działek:
– pod urządzenia infrastruktury technicznej,
– pod obsługę komunikacyjną, w tym miejsca postojowe,
– dla realizacji innych ustaleń planu, przy czym podziału można dokonać wyłącznie w linii wyznaczonej przez nieprzekraczalną linię zabudowy prowadzonej od strony strefy przestrzeni publicznej na całej szerokości terenu, z dopuszczeniem lokalizacji zabudowy przy tej granicy działki.

1.3 Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Ze względu na niewielki fragment terenu opracowania w mieście Tychy trudno jest mówić o powiązaniach z innymi dokumentami, a szczególnie w aspekcie dokumentów międzynarodowych, krajowych, a nawet wojewódzkich. Podstawowego odniesienia można się doszukiwać właściwie wyłącznie w dokumentach lokalnych dla miasta Tychy.

Bardzo ogólnego odniesienia można dopatrywać się w „**Strategii rozwoju województwa śląskiego na lata 2000-2020**”. W dokumencie tym przedstawiono wizję województwa śląskiego do roku 2020: „*Województwo śląskie będzie* regionem, *w którym nowoczesna gospodarka, rozwój przedsiębiorczości, edukacji i kultury zapewniają utrzymanie pozycji jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski i Europy; obszarem stwarzającym szanse rozwojowe mieszkańcom, dającym poczucie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego i zdrowotnego”*. Jednym z głównych priorytetów województwa, mającym swoje odzwierciedlenie w analizowanym projekcie jest restrukturyzacja i rozwój gospodarki. Według Strategii dywersyfikacja struktury gospodarczej regionu wymaga szybszego tempa inwestycji na rzecz usług i uruchamiania produkcji wyrobów o wysokim stopniu przetworzenia i myśli technologicznej. Wszelkie działania powinny być kierowane w celu zmniejszenia panującego w województwie bezrobocia. Realizacja założeń planu – terenu usług przybliży w znacznej mierze ten cel.

Bezpośrednie lub pośrednie odzwierciedlenie w analizowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zawierają również następujące cele strategiczne i kierunki zadań:

- **II. „Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej”**, jako jeden z głównych kierunków działania zapisano: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej **–** projekt planu zakłada tutaj między innymi utrzymanie i rozwój sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, przede wszystkim w zakresie kanalizacji, zaopatrzenie w media (przyłączenie do wodociągu, magistrali ciepłowniczej, sieci i urządzeń elektroenergetycznych, gazociągu) czy też zapewnienie łączności telekomunikacyjnej.
- **IV. „Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni”**, jako jeden z głównych kierunków działania zapisano: IV.2. Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic. Działania te powinny obejmować modernizację struktury urbanistycznej, rozbudowę i dostosowanie istniejącej infrastruktury do zachodzących procesów suburbanizacji oraz stworzenie warunków do wypoczynku i rekreacji – wpisuje się tutaj założenia planu dotyczące uporządkowanie dotychczasowego zagospodarowania terenu.
  Istotne punktu widzenia analizowanego dokumentu są również kierunki dotyczące:
  IV.5. Uporządkowania i wdrożenia systemu gospodarki odpadami – projekt zakłada gospodarkę odpadami zgodnie „Planem gospodarki odpadami dla miasta Tychy”.
  IV.6. Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych – projekt wprowadza obowiązek podłączenia zabudowy usługowej do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz oczyszczania wód opadowych przed wprowadzeniem ich do odbiornika (Stawu Polkowiec).
  IV.7. Polepszenie jakości powietrza – zakładane przez projekt podłączenie zabudowy do sieci ciepłowniczej zapobiegnie emisjom powietrza pochodzącym z ogrzewania budynków.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (czerwiec 2004) jako cel generalny przyjmuje: *”Kształtowanie harmonijnej struktury przestrzennej województwa śląskiego sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi województwa*”. Uznać można, że poszczególne zapisy projektu miejscowego planu są zgodne z tym celem generalnym, zwłaszcza w kontekście spójnego i harmonijnego ustalenia proporcji i zagospodarowania terenu objętego projektem planu – zapisy te stanowią w większości potwierdzenie istniejącego stanu. Realizacja zapisów projektu mpzp pozwoli na uporządkowanie dotychczasowego zagospodarowania terenu.
Jednym z celów strategicznym jest *Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczych*. W ramach tego celu przewiduje się między innymi rewitalizację dzielnic miejskich miedzy innymi poprzez rewaloryzację terenów zdegradowanej zabudowy. Obecnie funkcjonujące na terenie

opracowania pawilony handlowe można do takich zaliczyć, wyburzenie ich i budowa nowego nawiązującego do charakteru otoczenia wpłynie korzystnie na warunki estetyczne tej części miasta.
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego w ustaleniach odnośnie wizji przyszłości przestrzeni województwa mówi o „*Ochronie zasobów środowiska, wzmocnieniu chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych*”. Cel ten będzie realizowany między innymi poprzez ochronę zasobów środowiska. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ujęto szereg przepisów dążących do poprawy stanu jakości środowiska (np. Dotyczące odpadów, ścieków i wód deszczowych, ogrzewania, nasadzenia zieleni). Zapisy projektu mpzp są zgodne z podstawowymi zasadami polityki przestrzennej województwa, w zakresie sieci infrastruktury przyjaznej dla środowiska (np. obowiązek oczyszczania wód deszczowych przed wprowadzeniem ich do stawu jeżeli wymagają tego przepisy szczególne, podłączenie do kanalizacji, podłączenia do sieci ciepłowniczej).

Misją miasta Tychy w „**Strategii rozwoju miasta Tychy: „Tychy 2013”** (sierpień 2003) jest: „*Zintegrowani wewnętrznie oraz mobilni społecznie i zawodowo mieszkańcy miasta tworzą warunki dla rozwoju tyskiego środowiska przedsiębiorczości, wzrostu uczestnictwa w korzyściach funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego oraz powszechnego dostępu do lokalnego systemu udogodnień miejskich w sposób zapewniający Tychom trwały i zrównoważony rozwój*”. Jednym z priorytetów jakie wyznacza sobie miasto jest rozwój przedsiębiorczości i konkurencyjności miasta miedzy innymi poprzez rozwój strefy usług. (Analizowany projekt mpzp wprowadza tereny zabudowy usługowej - U).
W opiniowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego można doszukać się również powiązań w zakresie zapisów odnośnie rozwoju infrastruktury ochrony środowiska miejskiego (priorytet C), przede wszystkim przez kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodnej – wpisują się tutaj zaproponowane przez plan rozwiązania dotyczące kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe i roztopowe do Stawu Polkowiec po uprzednim ich oczyszczeniu, podłączenia do kanalizacji sanitarnej, wodociągowej.

„**Plan rozwoju lokalnego miasta Tychy**” (czerwiec 2004) sformułował wizję pożądanego stanu miasta Tychy, której strukturę wyznacza układ trzech wartości podstawowych, którymi są: przedsiębiorczość, wiedza, środowisko. Pewnych nawiązań można się doszukać między innymi w zakresie $\mathbf{C_{A2}}$ – wzrost standardu ilości małych i średnich przedsiębiorstw oraz zatrudnienia w sektorze usług rynkowych (miejscowy plan wprowadza teren zabudowy usługowej - U).

W zakresie „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy**” (zatwierdzonego Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 roku z późniejszymi zmianami), analizowany projekt mpzp jest zgodny z ustaleniami obejmującymi cele generalne w tym: „*utrzymanie i podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni miejskiej*” oraz „*wzmocnienie samodzielnej pozycji miasta Tychy w regionie jako ośrodka wielofunkcyjnego”*. Jednym z celów wyznaczonych w strategii jest dostępność szans kształtowania środowiska zamieszkania przez mieszkańców (umożliwienie różnorodności form zagospodarowania i poziomów obsługi) w sferze obsługi mieszkańców oraz zapewnienie warunków rozwoju działalności usługowej. Przeznaczenie analizowanego terenu pod funkcję usługowe przyczyni się do zaspokojenia potrzeb lokalnych mieszkańców, umożliwiając swobodny dostęp do różnorodnych branży, tworząc tym samym nowe miejsca pracy. Odpowiednie zagospodarowanie terenu (wyburzenie mało estetycznych budynków, kreowanie zieleni urządzonej) przyczyni się do poprawy walorów terenu opracowania.

Zapisy mpzp są zgodne z ustaleniami studium, gdzie na rysunku studium wyznaczono analizowany teren, jako teren usług stopnia ponadpodstawowego.

W podsumowaniu można stwierdzić, że analizowany dokument – projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” został opracowany w zgodzie i w nawiązaniu do innych dokumentów strategicznych rangi lokalnej, odniesienia można się doszukać również w dokumentach rangi ponadlokalnej.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Niniejszą prognozę sporządzono według ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami).
Podstawą informacyjną, źródłowymi materiałami tekstowymi i graficznymi dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest przede wszystkim projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego”. Analizie poddano zawartość w/w dokumentu w zakresie zgodności z dokumentami wyższego rzędu w przedmiocie analizy. Podkreślić w tym miejscu należy, że ze względu na bardzo mały fragment miasta objęty projektem planu, powiązań doszukiwano się przede wszystkim w dokumentach rangi lokalnej (dla miasta Tychy), jedynie w niewielkim stopniu możliwe było zweryfikowanie poszczególnych zapisów z dokumentami wyższego rzędu rangi ponadlokalnej.

Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje metody opisowe i graficzne oraz analizę różnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe miasta (między innymi ekofizjografia, Program ochrony środowiska i inne dokumenty dostępne na stronach internetowych i zaczerpnięte z Urzędu Miasta Tychy), przepisów prawnych i innych materiałów źródłowych, w tym literaturowych.

Na potrzeby niniejszej prognozy dokonano wizji terenowej (marzec 2010 rok).

Przy opracowywaniu niniejszej dokumentacji wykorzystano niżej wymienione ***akty prawne***:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity w Dz. U. z 2007 roku Nr 39, poz. 251, wraz z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku Nr 151, poz. 1220),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity w Dz. U. z 2005 roku Nr 239, poz. 2019, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, Nr 123, poz. 858 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 roku Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami),

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, Nr 156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 197, poz. 1667),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 roku Nr 137, poz. 984; zmiana w Dz. U. z 2009 roku Nr 27, poz. 169),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284 *utraciło moc z dniem 01.01 2005 roku*),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 roku Nr 229, poz. 2313; zmiana w Dz. U. z 2007 roku Nr 179, poz. 1275; zmiana w Dz. U. z 2008 roku Nr 198, poz. 1226),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 roku nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 roku Nr 75, poz. 690; zmiana w Dz. U. z 2003 roku Nr 33, poz. 270; zmiana w Dz. U. z 2004 roku Nr 109, poz. 1156; zmiana w Dz. U. z 2008 roku Nr 201, poz. 1238; zmiana w Dz. U. z 2008 roku Nr 228, poz. 1514; zmiana w Dz. U. z 2009 roku Nr 56, poz. 461)

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, mapy itp.) wymienione poniżej:

- Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego”;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tychy, Pracowania Planowania Przestrzennego i Architektury, Tychy 2002;
- Uchwała Nr 0150/XII/249/07 Rady Miasta Tychy z dnia 27 września 2007 roku w sprawie przyjęcia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy” oraz zmiany uchwały nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 roku;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, Katowice 2004;
- Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 – 2020, Katowice, 2005;
- Strategia rozwoju miasta Tychy „Tychy 2013”; Tychy 2003;
- Program ochrony środowiska dla miasta Tychy, Sozoprojekt Katowice, 2002;
- Opracowanie ekofizjograficzne miasta Tychy, Geograf, Dąbrowa Górnicza, 2008;
- Ochrona przyrody i krajobrazu w planowaniu przestrzennym – wskazania, Warszawa 1994;

- Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego, Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 2002;
- Poradnik metodyczny dotyczący oceny wpływu na środowisko w ramach ZPORR - Ministerstwo Gospodarki i Pracy;
- Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000 arkusz M-34-63-C (arkusz Oświęcim) z komentarzami;
- Mapa hydrograficzna w skali 1: 50 000 arkusz M-34-63-C (arkusz Oświęcim) z komentarzami;
- Mapa topograficzna w skali 1: 10 000 arkusz M-34-62-D-b-4 (arkusz Tychy - Śródmieście);
- Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000;
- Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000;
- Atlas klimatu województwa śląskiego, IMiGW – Oddział w Katowicach, 2000;
- Monitoring środowiska za lata 2006 – 2009 – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Wykaz obiektów zabytkowych z rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Katowicach (stan na grudzień 2009);
- J. Wagner, I. Stępińska-Drygała, D. Olędzka „Wody podziemne miast Polski – Tychy”;
- Kondracki J. Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa 1978;
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski PWN, Warszawa 2002;
- Dulias R., Hibszer A. Województwo śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe, 2004;
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrograficzny;
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003;
- „Problemy ocen środowiskowych” – różne artykuły zawarte w czasopiśmie;
- Kistowski „Metody sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przyrodnicze” – Problemy ocen środowiskowych Nr 2/2003;
- Artykuł pt. „Akty prawa międzynarodowego regulujące problematykę dostępu di informacji i ocen oddziaływania na środowisko” Ministerstwo Środowiska, mgr inż. Grażyna Hadjiraftis;
- Baza statystyczna GUS;
- Informacje dostępne na stronach internetowych, materiały literaturowe i własne.

1.5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Ze względu na niewielki zasięg obszarowy oraz charakter analizowanego dokumentu trudno doszukiwać się powiązań z dokumentami rangi międzynarodowej. Biorąc pod uwagę fakt, że Polska od lat uczestniczy na forum międzynarodowym, zobowiązując się do przyjęcia i realizacji zarządzeń określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach, a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa – ograniczono się do niżej podanych celów ochrony na

szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym, odnosząc się do ich uwzględnienia w „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego”:

Polityka Ekologiczna Państwa (Cele PEP):

Cele i kierunki działań istotne z punku widzenia analizowanego dokumentu:

2.6. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

2.6.2. Przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

2.6.3. Kierunki działań:

- wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu.

3. Ochrona zasobów naturalnych

3.1. Ochrona przyrody

3.1.2. Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.

3.1.3. Kierunki działań:

- egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz rygorystyczne przestrzeganie zasad ochrony środowiska.

3.3 Racjonalne gospodarowanie zasobami wody

3.3.2. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej. Naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem.

3.4. Ochrona powierzchni ziemi

3.4.2. Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenie,

4. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

4.2. Jakość powietrza

4.2.2. Spełnieni zobowiązań wynikających z traktatu Akcesyjnego oraz dyrektyw unijnych (dotrzymanie norm emisyjnych).

4.2.3. Kierunki działań:

- eliminacja niskich źródeł emisji oraz zmniejszenie emisji pyłu ze środków transportu,
- dalsza redukcja emisji SO2, NOx i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii.

4.3. Ochrona wód

4.3.2. Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków.

4.3.3 Kierunki działań:

- budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów dla wszystkich aglomeracji powyżej 15 000 RLM oraz rozbudowa dla nich sieci kanalizacyjnych wspierana dotacjami z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (priorytet I).

4.4. Gospodarka odpadami.

4.4.2. Utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.).

- Znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska.
- Takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

4.5. Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych

4.5.2. Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas (czy nadmierne oddziaływanie pól elektromagnetycznych) i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

4.5.3 Kierunki działań:

- wykorzystywanie planowania przestrzennego dla rozdzielenia potencjalnych źródeł hałasu od terenów mieszkaniowych.

Podane powyżej cele ochrony środowiska porównano z zapisami analizowanego dokumentu, wynik zobrazowano poniżej w postaci macierzy ocen:

Tabela 1 Macierz oceny uwzględnienia celów ochrony środowiska w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” w nawiązaniu do Polityki ekologicznej państwa (PEP)

Cele PEP	*Cele ochrony środowiska – według projektu mpzp terenu przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego*
	U
2.6. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	+
3.1. Ochrona przyrody	±
3.3. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody	+
3.4. Ochrona powierzchni ziemi	±
4.2. Jakość powietrza	+
4.3. Ochrona wód	+
4.4. Gospodarka odpadami	+
4.5. Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych	±

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Podręcznika do strategicznych ocen oddziaływania na środowisko”

Objaśnienia:

++	Znaczne wzmocnienie	++
+	Słabe wzmocnienie	+
O	Brak powiązań	O
±	Możliwe wzmocnienie lub osłabienie	±
–	Osłabienie	–
x	Wskazane uzupełnienie	X

Z racji opiniowania niewielkiego terenu w niniejszej prognozie nie odniesiono się odrębnie do **Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego**. Przyjęto założenie, że dokument niższego rzędu powinien być zgodny z dokumentem wyższego rzędu.

Program ochrony środowiska dla miasta Tychy (październik 2003) zakłada następujące długoterminowe cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu:

1. Poprawa stanu czystości zasobów wodnych:
   - bezwzględne rozdzielenie systemów kanalizacji deszczowej i sanitarnej,
   - rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenach nie posiadających obecnie takich sieci,
   - rozbudowa sieci wodociągowych i tworzenie sieci pierścieniowych.
2. Poprawa stanu zanieczyszczenia powietrza:
   - długofalowa realizacja programu ograniczenia emisji z niskich źródeł,
   - rozbudowa i modernizacja istniejącego sytemu ciepłowniczego.
3. Zmniejszenie uciążliwości w zakresie hałasu:
   - tworzenie stref buforowych pomiędzy nowo powstałymi obiektami, a terenami zabudowy mieszkaniowej.
4. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym:
   - ograniczenie emisji promieniowania niejonizującego do środowiska do niezbędnego minimum,
5. Ochrona powierzchni i gospodarka odpadami,
   - selektywna zbiórka odpadów w miejscu ich wytwarzania,
   - wyznaczenie i przystosowanie, zgodnie z obowiązującym systemem prawnym ochrony środowiska, miejsc czasowego gromadzenia odpadów,
6. Ochrona przyrody:
   - zwiększenie ilości terenów przeznaczonych do zagospodarowania w kierunku leśno-parkowym.

Powyższe zapisy znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie planu dla terenu przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego.

Tabela 2 Macierz oceny uwzględnienia celów ochrony środowiska w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” w nawiązaniu do Programu ochrony środowiska dla miasta Tychy (POŚ)

Cele POŚ	*Cele ochrony środowiska – według projektu mpzp teren przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego*
	U
Poprawa stanu czystości zasobów wodnych	+
Poprawa stanu czystości powietrza	+++
Zmniejszenie uciążliwości hałasu	±
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	O
Ochrona powierzchni i gospodarka odpadami	+
Ochrona przyrody	±

Objaśnienia:

++	Znaczne wzmocnienie	+++
+	Słabe wzmocnienie	+
O	Brak powiązań	O
±	Możliwe wzmocnienie lub osłabienie	±
–	Osłabienie	–
x	Wskazane uzupełnienie	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Podręcznika do strategicznych ocen oddziaływania na środowisko”

Projekt mpzp uwzględnia obowiązujące przepisy prawne:

- **Prawo ochrony środowiska** wprowadza obowiązek zapewnienia w miejscowym planach zagospodarowania przestrzennego warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska między innymi poprzez ustalenie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, uwzględnienia konieczności ochrony wód, uwzględnienia potrzeb w zakresie ochrony gleb, powietrza, ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi. Plan powinien określać również rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywrócenia środowiska do właściwego stanu. Powinien ustalić warunki realizacji przedsięwzięć umożliwiające uzyskania optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska oraz określenie dopuszczalnego poziomu hałasu dla poszczególnych terenów objętych planem. Powyższe przepisy zostały ujęte w niniejszym planie zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in. ustalono minimalny % powierzchni biologicznie czynnej, czy konieczność podłączenia się do sieci zdalaczynnej.
- Miejscowy program zagospodarowania przestrzennego jest zgodny również z **Prawem wodnym** w zakresie oczyszczania wód i odprowadzania ścieków, **ustawie o odpadach** w zakresie gospodarowania odpadami.

2 LOKALIZACJA PROJEKTU ORAZ ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

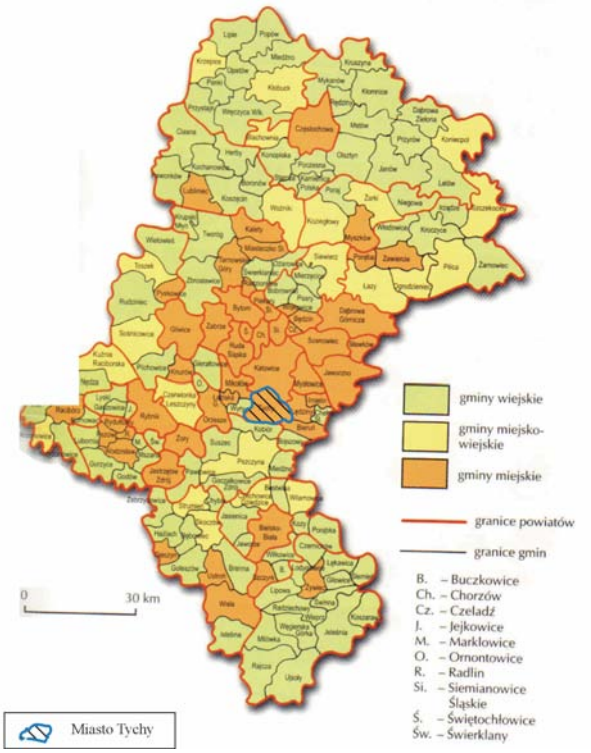
Analizowany dokument dotyczy terenu położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego w Tychach. Stan środowiska opisano odnosząc się do całego miasta Tychy ze szczególnym uwzględnieniem analizowanego terenu objętego miejscowym planem. Informacje dotyczące środowiska przyrodniczego i kulturowego oparto na posiadanych materiałach źródłowych (między innymi: Opracowanie ekofizjograficzne, Program ochrony środowiska, informacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, publikacje internetowe w tym strona Urzędu Miasta Tychy).
Opis środowisko uzupełniono o informacje zebrane podczas wizji terenowej – marzec 2010 rok – odnosząc się już tylko do analizowanego terenu i jego bezpośredniego otoczenia.

2.1 Lokalizacja terenu opracowania

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenu znajdującego się w granicach administracyjnych miasta Tychy.

Tychy to miasto na prawach powiatu, położone w centralnej części województwa śląskiego i południowej części Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP-u).
Miasto sąsiaduje od północy z Katowicami, od wschodu z miastem Lędziny, od południowego-wschodu z Bieruniem i gminą Bojszowy, od południa z gminą Kobiór a od zachodu z Wyrami. Lokalizację miasta na tle województwa śląskiego przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1 Lokalizacja miasta Tychy na tle województwa śląskiego

Źródło: „Województwo śląskie – przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe”

Powierzchnia Tychów według danych Urzędu Miasta zajmuje 8 164 ha (82 km^2), miasto zamieszkiwane jest przez 129 475 mieszkańców (stan na dzień 31.XII.2008 roku).

W granicach miasta występują obszary o charakterze zarówno wielkomiejskim, podmiejskim, rolniczym, jak i leśnym. Centralną część miasta zajmują tereny najbardziej zabudowane i zurbanizowane, dominuje tutaj wysoka zabudowa blokowa. Obszary poza centrum miasta zdominowane są przez obszary o charakterze przedmiejskim, z zabudową niską, jednorodzinną, pojawiają się tereny wykorzystywane rolniczo.
Miasto od centralnej części aglomeracji górnośląskiej oddzielone jest pasem Lasów Katowicko-Murckowskich, należących do południowej części leśnego pasa ochronnego GOP-u. Na południu, wschodzie i zachodzie miasto otaczają Lasy Pszczyńskie, które są pozostałością dawnej Puszczy Pszczyńskiej.
Tychy są ważnym ośrodkiem przemysłu motoryzacyjnego, elektronicznego oraz elektrotechnicznego. Zakłady przemysłowe skupione są w południowo-wschodniej części miasta, w dzielnicy Urbanowice (obszar Wschód) gdzie znajduje się Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (KSSE) oraz na terenie dzielnicy Wilkowyje w zachodniej części miasta (obszar Północ).

Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest w centralnej części miasta Tychy w dzielnicy Śródmieście. Teren ten usytuowany pomiędzy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego i Al. Niepodległości. Obecne teren ten w dużej mierze nie jest zagospodarowany. We wschodniej części znajduje się zabudowa usługowa (2 budynki) wraz z parkingiem, pozostałą części obszaru porośnięta jest roślinnością trawiastą. Zarówno stan infrastruktury budowlanej jak i pozostałego terenu jest niezadowalający. Budynki i parking są w złym stanie technicznym, obszar łąkowy jest natomiast bardzo zaśmiecony, nie prezentuje żadnych większych wartości przyrodniczych. Otoczenie terenu inwestycji stanowią:

- od zachodu: ul. Wyszyńskiego, a dalej obiekty usługowo – handlowe oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (blokowa);
- od północy zabudowania Kościoła Św. Krzysztofa;
- od wschodu Park Łabędzki wraz ze Stawem Polkowiec;
- od południa Al. Niepodległości, a dalej zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (blokowa) osiedla „G”.

Lokalizację obszaru opracowania wraz z kierunkami powiązań terenu z otoczeniem zaznaczono na Załączniku nr 2 – fragment mapy topograficznej.

2.2 Istniejący stan środowiska

Poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego miasta uległy znacznym przekształceniom na skutek rozwoju zabudowy mieszkaniowej, postępującej antropopresji i rozbudowy infrastruktury miasta. Spośród poszczególnych komponentów lokalnego środowiska za najważniejsze należy uznać:

Rzeźba terenu i krajobraz

Pod względem fizycznogeograficznym, zgodnie z podziałem Kondrackiego miasto Tychy leży na pograniczu dwóch jednostek fizyczno-geograficznych: Wyżyny Śląskiej i Kotliny Oświęcimskiej. Naturalną granicą między tymi jednostkami morfologicznymi wyznacza rzeka Gostynia (Gostynka). Zdecydowana większość miasta (w tym również ścisły teren opracowania) znajduje się w obrębie Równiny Pszczyńskiej (512.21), a konkretnie Wysoczyzny Tyskiej wchodzącej w skład Kotliny Oświęcimskiej.
Niewielka zachodnia część miasta zaliczana jest do Płaskowyżu Rybnickiego (341.15), a północno-wschodnia do Pagórów Jaworznickich (341.1.4) będących częścią Wyżyny Śląskiej. Południowa część miasta położona jest w obrębie Równiny Gostynki.

Morfologicznie obszar miasta (jak i ścisły teren opracowania) jest słabo urozmaicony. Rzeźba ukształtowała się głównie podczas zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego. Jest to na ogół teren równinny z niewielkimi spadkami (1 – 3%). Wysokości wahają się w granicach 250 m npm w okolicach dzielnicy Stare Tychy do 280 m npm na północnych i południowych krańcach miasta (Plan rozwoju.., 2004). W granicach terenu opracowania wysokości kształtują się w granicach 255 m npm.
W rejonie opracowania zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym dominuje rzeźba czwartorzędowa, pochodzenia denudacyjnego – stoki utworzone w okresie czwartorzędowym oraz formy pochodzenia antropogenicznego – powierzchnie zrównań. Na części terenu, w pobliżu Stawu Polkowiec pojawiają się formy pochodzenia fluwialnego – terasa holoceńska.

Zarówno na terenie miasta jak i w ścisłych granicach terenu opracowania nie ma zagrożenia ze strony naturalnych zjawisk geodynamicznych, nie zachodzą tu ruchy masowe gruntów, praktycznie nie spotyka się terenów narażonych na erozję lub zagrożonych silną denudacją. Teren miasta narażony jest na osiadania górnicze związane z prowadzoną w przeszłości eksploatacją węgla kamiennego. Według posiadanych informacji, osiadania górnicze swoim zasięgiem nie obejmują jednak analizowanego terenu.
W granicach miasta nie ma w chwili obecnej żadnej kopalni węgla, a ewentualne wpływy mogą się zaznaczyć jedynie w wyniku eksploatacji podziemnej prowadzonej przez kopalnie znajdujące się poza granicami miasta.

W rejonie centrum miasta Tychy dominuje głównie krajobraz miejski, powstały w wyniku rozwoju osiedli ludzkich. Większą część miasta pokrywa zabudowa osiedlowa, występują tutaj zarówno wysokie bloki jak i domy jednorodzinne. Ze względu na obecność zakładów przemysłowych, mających duży wpływ na walory środowiskowe, na terenie miasta w szczególności w dzielnicy Urbanowice i Wilkowyje widoczny jest krajobraz przemysłowy. Miejscami pojawia się krajobraz podmiejski, terenów niezabudowanych, obejmujący tereny rolnicze, łąki nieużytki. Na obrzeżach miasta zwłaszcza od strony północnej i zachodniej występuje krajobraz leśny. Nie ma tu wyraźnych dominant krajobrazowych ani szczególnych utrudnień wynikających z rzeźby terenu.

Krajobraz ścisłego terenu opracowania został silnie przekształcony przez człowieka, ma w większości charakter antropogeniczny. Doszło tu do znacznej degradacji walorów krajobrazowych. Na niewielkim obszarze zlokalizowane są budynki usługowe wraz z miejscami postojowymi. Stan technicznych wyżej wymienionych obiektów nie jest zadowalający. Budynki są w znacznej części zdewastowane, parking charakteryzuje się występowaniem różnorodnego rodzaju dziur i nierówności. Obszary łąkowe (trawnik) są znacznie zaśmiecone, nie posiadają żadnych walorów krajobrazotwórczych. Na ścisłym terenie opracowania nie ma dominant krajobrazowych ani szczególnych ograniczeń wynikających z rzeźby terenu. Krajobraz otoczenia terenu ma charakter typowo miejski, występuje tu infrastruktura drogowa, zabudowa blokowa i usługowa. W zachodniej części terenu (poza terenem w ramach mpzp) widoczny jest krajobraz parkowy – z zielenią urządzoną, wysoką, miejscami przybierającej charakter bardziej zwartego kompleksu zadrzewionego (park miejski).

Budowa geologiczna i surowce mineralne

Ścisły teren opracowania podobnie jak całe miasto Tychy pod względem geologicznym położony jest w centralnej części niecki głównej Górnośląskiego Zagłębia Węglowego.
W budowie geologicznej omawianego obszaru wyróżnić można utwory karbonu górnego (produktywnego), triasu środkowego, neogenu (trzeciorzęd) i czwartorzędu.
Osady karbonu górnego (produktywnego) dzielą się na cztery serie litostratygraficzne: seria paraliczna, górnośląska seria piaskowcowa, seria mułowcowa, krakowska seria piaskowcowa.

Serie te zbudowane są z iłowców, mułowców i piaskowców z przewarstwieniami węgla kamiennego. *Krakowska seria piaskowcowa* jest najmłodszą serią, która kończy limniczną sedymentację karbonu produktywnego (namur). Reprezentowana jest na obszarze miasta Tychy przez warstwy łaziskie. Strop utworów karbonu jest zerodowany. Wychodnie warstw łaziskich na obszarze miasta występują w północno-zachodniej i zachodniej części miasta oraz na południowy zachód od Urbanowic. W profilu krakowskiej serii piaskowcowej występują piaskowce, piaskowce zlepieńcowate i zlepieńce z przewarstwieniami iłowców i mułowców oraz węgiel kamienny.

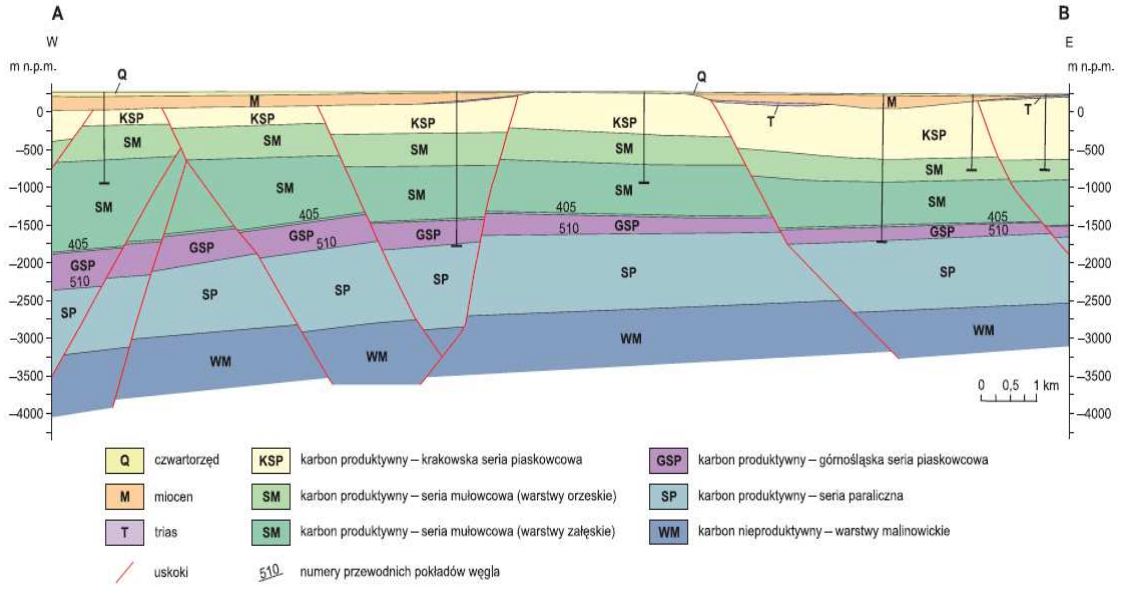
Osady triasu środkowego (2 – 55 m) reprezentowane przez wapienie, margle i dolomity warstw gogolińskich i retu, występują w części południowo-wschodniej miasta. Pokrywa triasu jest nieciągła – zerodowana, występuje w postaci płatów i ostańców zbudowanych ze skał węglanowych. Utwory te mają wychodnie na powierzchni w rejonie Żwakowa, Paprocan, Cielmic i Czułowa, gdzie tworzą niewielkie wzgórza. Osady te stanowią najbardziej wysuniętą na południowy zachód część triasu śląsko-krakowskiego. ***Osady neogenu*** – miocenu (100 – 300 m) zapadliska przedkarpackiego, przykrywają zróżnicowaną morfologicznie powierzchnię stropu karbonu górnego. Największe rozprzestrzenienie i znaczenie hydrogeologiczne mają iłowce i iły przewarstwione wkładkami piaskowców, piasków i żwirów, których miąższość jest największa w południowo-zachodniej części miasta.

Osady trzeciorzędowe tworzą głównie iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem.

Osady czwartorzędu (10 – 60 m) – plejstocenu i holocenu, występują prawie na całym obszarze miasta. Różnią się miąższością i wykształceniem litologicznym. Wykształcone są w postaci piasków drobnoziarnistych i żwirów, przewarstwionych glinami piaszczystymi i iłami. Przykrywają one w północnej i północno-wschodniej części miasta powierzchnię erozyjną stropu karbonu, a południowej części deniwelacje powierzchni triasu środkowego i neogenu (miocenu). Miąższość utworów wynosi zwykle 10 – 30 m, a w dolinach rzek miąższość czwartorzędu osiąga 60 m.

Najmłodsze czwartorzędowe osady holocenu występują w dolinach rzecznych, tworząc aluwia rzeczne, najczęściej w postaci piasków drobnoziarnistych, średnioziarnistych, piasków gliniastych i pyłów. W rejonie Jeziora Paprocańskiego i w dolinie rzeki Gostynki zalegają torfy.

Rysunek 2 Przekrój geologiczny W-E w obszarze miasta Tychy

Źródło: „Wody podziemne miast Polski” według Jureczki i inni, 2003

Ścisły teren opracowania budują osady karbonu górnego (**Cw2+3)** w postaci piaskowców, zlepieńców, iłowców, mułowców i węgla kamiennego (warstwy łaziskie i libiąskie) oraz piaskowce i piaski arkozowe krakowskiej serii piaskowcowej. Na osadach trzeciorzędowych zalegają utwory czwartorzędowe reprezentowane w większości przez plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe (**fgpżQp3**), rozciągające się daleko poza terenem opracowania oraz gliny zwałowe (**ggQp2**), występujące w południowej części terenu. Niewielki obszar w północno - wschodniej części, w pobliżu infrastruktury kanalizacji deszczowej pokrywają holoceńskie piaski i żwiry rzeczne terasów zalewowych (**fQh**). Budowę geologiczną analizowanego terenu przedstawia Załącznik nr 3.

Pod miastem, szczególnie w jego północnej części zalegają złoża węgla kamiennego oraz złoża piasku podsadzkowego (nie eksploatowane). Według Rejestru Obszarów Górniczych Państwowego Instytutu Geologicznego, w chwili obecnej w granicach miasta znajdują się fragmenty następujących obszarów górniczych (posiadających aktualna decyzję):

- OG Murcki I, Nr rejestru 1/1/37, koncesja 135/94, decyzja M/257/77/1690 (KWK Murcki) – złoże „Murcki”
- OG Wesoła II, Nr rejestru 1/1/65, koncesja 134/94, BKk/MS-1294/94, decyzja BKk/PK/905/95 (KWK Mysłowice – Wesoła) – złoże „Wesoła”,
- OG Lędziny I Nr rejestru 1/1/69, koncesja 163/94, decyzja GOsm/2038/92/93(KWK Ziemowit) – złoże „Ziemowit”.

Zasoby bilansowe złóż węgla kamiennego (tys. ton) występujących w rejonie miasta Tychy przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 Zasoby złóż węgla kamiennego w rejonie miasta Tychy

Nazwa złoża	*Stan zagospodarowania złoża*	*Zasoby geologiczne bilansowe*			*Zasoby przemysłowe*
		Razem	*A+B+C1*	*C2*	
Murcki	Eksploatowane	458 917	360 667	98 250	101 902
Wesoła	Eksploatowane	829 880	693 233	136 647	92 705
Ziemowit	Eksploatowane	947 466	553 672	393 794	130 194

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2008 rok.

Żaden z wyżej wymienionych obszarów górniczych nie znajduje się na ścisłym terenie opracowania. W granicach terenu opracowania zgodnie z danymi pochodzącymi z opracowania ekofizjograficznego znajduje się rozpoznane złoże węgla kamiennego „Kobiór - Pszczyna”. Złoże to, znajdujące się w wykazie Państwowego Instytutu Geologicznego, posiada decyzję Dg/kzk/ZW/6728/97/99. Zasoby złoża są rozpoznane wstępnie, obecnie nie jest prowadzona jego eksploatacja. Na wschód od ulicy Beskidzkiej (całkowicie poza granicami terenu opracowania) znajduje się złoże węgla kamiennego „*Studzienice*”.

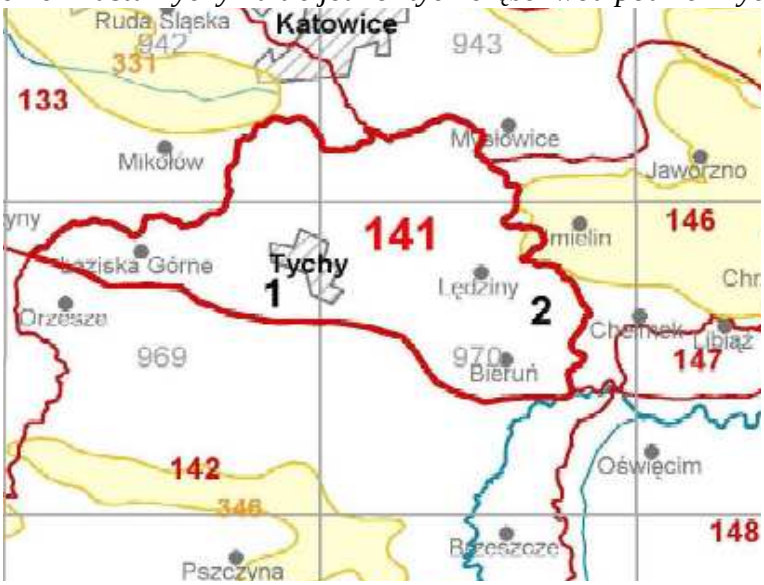
W chwili obecnej pod terenem miasta nie prowadzi się eksploatacji żadnych surowców mineralnych i według posiadanych danych, taka eksploatacja w rejonie miasta i w granicach opracowania nie jest przewidywana w przyszłości. Niemniej jednak prowadzona w przeszłości działalność wydobywcza węgla kamiennego przyczyniła się widocznych, szczególnie w północnej i wschodniej części miasta szkód górniczych. Szkody górnicze i związane z nimi osiadania terenu wywierają znaczny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne. W ścisłych granicach opracowania takiego negatywnego wpływu ze strony górnictwa podziemnego nie ujawniono.

Warunki hydrogeologiczne

Teren miasta, zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną zwykłych wód podziemnych („Mapa geologiczna Polski” 1: 50 000), według Paczyńskiego należy do regionu śląsko-krakowskiego (XII), subregionu górnośląskiego (XII2).

Natomiast według podziału Państwowej Służby Hydrogeologicznej na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) miasto Tychy (w tym ścisły teren opracowania) należy w większej części do Subregionu Środkowej Wisły (JCWPd 141). Jego niewielka południowo - zachodnia część należy do Subregionu zapadliska przedkarpackiego (JCWPd 142).

Rysunek 3 Położenie miasta Tychy na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Na obszarze Tychów występują piętra wodonośne w utworach karbonu, triasu, neogenu (lokalnie) i czwartorzędu, jednak największe znaczenie mają wody karbonu i czwartorzędu. W rejonie opracowania występuje karbońskie i czwartorzędowe piętro wodonośne.

Karbońskie piętro wodonośne – wody tego piętra związane są z piaskowcami krakowskiej serii piaskowcowej, serii mułowcowej i górnośląskiej serii piaskowcowej. Utwory wodonośne krakowskiej serii piaskowcowej reprezentowane są przez piaskowce i zlepieńce warstw łaziskich. Jest to najzasobniejszy poziom wodonośny w utworach karbonu. Piętro to stanowi zespół oddzielnych, warstwowo-szczelinowych poziomów wodonośnych o zmiennych parametrach hydrogeologicznych. Zasilanie piętra karbońskiego następuje na wychodniach utworów krakowskiej serii piaskowcowej oraz przez infiltrację wód w nadległych warstwach triasu i czwartorzędu. Lokalnie zasilanie piętra karbońskiego, w granicach serii mułowcowej, następuje poprzez istniejące spękania, szczeliny i uskoki. Utwory karbonu pozostają w więzi hydraulicznej z wyżej zalegającymi utworami triasu, spągowymi utworami neogenu (piaski) oraz osadami czwartorzędu (piaski i żwiry). W miejscach, gdzie karbon zalega płytko pod powierzchnią jest on zasilany powierzchniowo, jednak na większości obszaru jest on izolowany od powierzchni przez ilasty kompleks badenu, stanowiący dobrą warstwę izolacyjną.

Według mapy hydrogeologicznej Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, na obszarze miasta (jak również w ścisłych granicach terenu opracowania) leży karboński Użytkowy Poziom Wód Podziemnych Tychy–Siersza (C/2). Jest to zbiornik wielopoziomowy, odkryty o charakterze szczelinowo-porowym, zawiera on wody średniej jakości. Zbiornik ten przez długi okres czasu posiadał rangę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP, status ten został jednak zniesiony.

Piętro wodonośne czwartorzędu występuje na prawie całym obszarze miasta, za wyjątkiem północno-zachodniej jego części, gdzie utwory karbonu mają wychodnie na powierzchni. Czwartorzędowe piętro wodonośne stanowi kilka warstw piaszczystych i piaszczysto - żwirowych osadów fluwioglacjalnych, rozdzielonych lokalnie utworami nieprzepuszczalnymi

(glinami, iłami) lub słabo przepuszczalnymi (pyły, muły). Przepuszczalne utwory czwartorzędu stanowią najczęściej jeden poziom wodonośny, lokalnie tylko rozdzielony na dwie zawodnione warstwy QI i QII. Podstawowe znaczenie jako poziom użytkowy ma warstwa dolna (poziom dolny) QII o nieciągłym rozprzestrzenieniu. Zwierciadło wody poziomu QI jest zwierciadłem swobodnym i tylko lokalnie, w miejscach występowania utworów nieprzepuszczalnych ma ono charakter napięty. Zwierciadło poziomu QII jest napięte. Zasilanie poziomu wodonośnego czwartorzędu następuje w obrębie utworów przepuszczalnych występujących na powierzchni terenu. Poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu są drenowane przez rzeki i potoki płynące przez obszar miasta i wykazują wyraźny związek z wodami powierzchniowymi, zasilane są również opadami atmosferycznymi, a także w wyniku infiltracji wód rzeki Gostyni. Warstwa wodonośna występuje na głębokości od 0,6 m ppt. w rejonie Urbanowic do 32 m ppt. w rejonie Czułowa. Izolacja warstwy wodonośnej od powierzchni terenu na obszarze miasta nie jest równomierna. Na przeważającej części Tychów poziom czwartorzędu nie jest izolowany od wpływu zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu, co wpływa na jakość wód.
Piętro czwartorzędowe jest drenowane przez ujęcia wód podziemnych. Obecnie na terenie miasta znajduje się kilka ujęć należących do zakładów produkcyjnych i osób prywatnych.
Największe to ujęcia Sad i Manderlówka, należące do Kompani Piwowarskiej SA.

Poziom QII stanowi **użytkowy poziom wód podziemnych UPWP QII Rejonu Małej Wisły,** występuje w północno-wschodniej, centralnej (pod terenem opracowania) i południowo-wschodniej części miasta oraz fragmentem w południowo-zachodniej części. Jest to zbiornik o typie porowym. Częściowo poziom QII jest izolowany od wpływu czynników antropogenicznych pochodzących z powierzchni terenu przez poziom QI i oddzielającą te poziomy warstwę utworów nieprzepuszczalnych (gliny zwałowe, iły).

Na obszarze Tychów nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Najbliżej położonymi i udokumentowanymi GZWP są: GZWP nr 346 – Pszczyna – Żory i GZWP nr 452 – Chrzanów (Kleczkowski, red., 1990). Zbiorniki te znajdują się w odległości około 9 km od granic administracyjnych miasta.

W granicach opracowania wody podziemne występują na głębokości od 1 – 2 m ppt, a przepuszczalność gruntów jest zróżnicowana.

Badaniem jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W latach 2006 - 2008 przeprowadzono badania w trzech punktach monitoringowych, poniższa tabela przedstawia jakość wód w tych punktach.

Tabela 4 Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2008

Nazwa punktu	*Stratygrafia ujętej warstwy*	*JCWPd*	*Typ wody*	*Klasa jakości wód*			*Wskaźniki odpowiadające poszczególnym klasom jakości w 2008 roku*		
				2006	*2007*	*2008*	*II*	*III*	*IV*
Karboński poziom wodonośny									
Tychy - Leśna 1 (MO)	C2	141	HCO_3-SO_4-Cl-Ca-Mg	Nie badano	II	III	Mn, NO_3	-	pH
Tychy - Leśna 1 (MD)	-		HCO_3-SO_4-Ca-Mg	III	II	nie badano	-	-	-

Czwartorzędowy poziom wodonośny									
Tychy - Manderlówka (MO)	Q	141	SO_4-Cl-HCO_3-Ca-Na-Mg	Nie badano	IV	IV	Ca, NO_3, SO_4, Cl	Temp.	pH, Ni
Tychy – Manderlówka (MD)	-		SO_4-Cl-HCO_3-Ca-Na-Mg	III	nie badano	nie badano	-	-	-
Tychy – SAD (MO)	Q	141	HCO_3-SO_4-Cl-Ca-Mg	Nie badano	III	III	temp., SO_4, Ca, Fe	NO_3	-

Źródło: WIOŚ, Katowice

Wody podziemne na terenie Tychów należą do III i IV klasy jakości. Główny wpływ na stan sanitarny wód w rejonie miasta wywiera przemysł oraz postępująca urbanizacja. Niesprawna kanalizacja, nieszczelne zbiorniki bezodpływowe przyczyniają się do zanieczyszczenia wód ściekami socjalno – bytowymi. Zagrożenie stanowią również zrzuty ścieków przemysłowych, kopalnianych do rzek: m.in. Potoku Tyskiego, Mlecznej i Gostynki, a także niewłaściwe składowanie odpadów bytowych i przemysłowych, głównie tych niebezpiecznych. Eksploatacja węgla kamiennego i towarzyszący jej drenaż górniczy spowodowały zmianę naturalnych warunków hydrogeologicznych w piętrze wodonośnym karbonu, przyczyniły się do powstania szkód górniczych. W wyniku działalności wydobywczej węgla w górotworze karbonu górnego powstał regionalny lej depresji. Doszło do zubożenia zasobów wód, degradacji jakości wód w wyniku wymywania zanieczyszczeń wraz z wodami opadu atmosferycznego, występowania deformacji spowodowanych procesami osiadań poeksploatacyjnych (powyżej 1,0 m) na obszarze KWK Mysłowice-Wesoła, obniżenia zwierciadła wody.

Hydrografia i zagrożenie powodziowe

Obszar miasta Tychy należy do zlewni Wisły, dział wód I-go rzędu Odry i Wisły przebiega w pobliżu północno-zachodniej granicy miasta. Sieć hydrograficzna miasta jest stosunkowo bogata, mimo, że obszar miasta odwadniany jest w większości przez drobne cieki powierzchniowe. Cały obszar miasta położony jest w zlewni II-go rzędu, zlewni Gostyni (Gostynki), która jest największą rzeką przepływającą przez miasto.

Gostynia jest lewobrzeżnym bezpośrednim dopływem Wisły, jej źródła położone są w miejscowości Orzesze, skąd płynie ona równoleżnikowo z zachodu na wschód przez gminy: Wyry, Tychy i Bieruń, gdzie uchodzi do Wisły. Rzeka ta przez obszar miasta przepływa w bezpośrednim sąsiedztwa Jeziora Paprocańskiego, jej koryto jest tutaj obwałowane, sztucznie wzmocnione. W granicach Tychów długość rzeki wynosi 9,5 km (Plan rozwoju…, 2004). Bezpośrednimi dopływami Gostyni są: Dopływ spod Wyr, Potok Tyski oraz Mleczna.
Północno-wschodnia część miasta należy do zlewni **Mlecznej**. Jej źródła znajdują się na obszarach leśnych, na Wzniesieniach Murckowskich. Mleczna jest największym lewobrzeżnym dopływem Gostyni i wpada do niej w miejscowości Bieruń Stary. Najważniejszymi dopływami Mlecznej są: Potok Mąkołowiec, potok Ławecki i rów Murckowski.
Centralna część miasta odwadniana jest przez **Potok Tyski**, który wpada do Gostyni na granicy miasta. Ciek ten swój początek bierze z połączenia Potoku Browarnianego i Potoku Wilkowyjskiego. W dzielnicy Cielmice ma swoje ujście do Gostyni.
Przez południową część miasta przepływa **Potok Paprocański** - niewielki ciek wodny znajdujący się w południowo-wschodniej części Tychów zasilany głównie ściekami oraz zrzutami kanalizacji deszczowej z obszaru osiedli P, O oraz N, uchodzi do Gostyni w pobliżu osiedla Z.

Na terenie miasta występują również zbiorniki wód powierzchniowych, reprezentowane przez, zlokalizowane głównie w północnej części miasta, zbiorniki powstałe w wyniku działalności górniczej (osiadanie terenu), liczne stawy hodowlane m.in.: Jeżowa, Drobowizna, Żogalik. W południowo-wschodniej części miasta występują osadniki wód przemysłowych i przeciwpożarowych.
Największym zbiornikiem na terenie miasta jest Jezioro Paprocańskie, mające powierzchnie około 110 ha i średnią głębokość 2,5 m.

Przez analizowany teren przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego nie przepływa żaden ciek powierzchniowy, nie występują tu również zbiorniki wód powierzchniowych. W bezpośrednim otoczeniu analizowanego obszaru znajduje się staw Polkowiec. Wody stawu zasilane są wodami deszczowymi z kanalizacji deszczowej. Przy wschodniej granicy terenu zlokalizowany jest kanał deszczowy, odprowadzający wody do stawu. Wizja w terenie pozwoliła stwierdzić, ze wody stawu są znacznie zanieczyszczone.

Monitoring wód powierzchniowych na terenie miasta Tychy prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W latach 2006 – 2007 prowadzono monitoring w 6 punktach zlokalizowanych na terenie Tychów. Punkty te zlokalizowane były na największych ciekach przepływających przez miasto: Mlecznej, Potoku Tyskim, Gostyni oraz na dwóch mniejszych dopływach: Dopływie spod Wyr i Dopływie spod Mąkołowca. Poniższa tabela przedstawia jakość wód powierzchniowych na terenie miasta Tychy w latach 2006 - 2007.

Tabela 5 Klasyfikacja rzek na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2007 (według 5 klas)

Rzeka	*Klasa jakości wód*		*Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód w 2007 roku*	
	2006	*2007*	*IV klasa*	*V klasa*
Dopływ spod Wyr, ujście do Gostyni km 1,3	nie badano	**IV**	barwa, zawiesina ogólna, ChZT-Cr, azotyny, chlorofil „a”	-
Gostynia do starego koryta, m. Paprocany, km 13,7	nie badano	**V**	tlen rozpuszczony, mangan	zawiesina ogólna, ChZT-Cr, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, fosfor ogólny
Potok Tyski, ujście do Gostyni km 0,5	**V**	**V**	barwa, $BZT_{5,}$azot Kjeldahla, azotyny	zawiesina ogólna, ChZT-Cr, fosforany, fosfor ogólny
Dopływ spod Mąkołowca w Czułowie km 3,5	nie badano	**V**	barwa,	tlen rozpuszczony, $BZT_{5,}$ ChZT-Cr, OWO, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny
Mleczna, ujście do Gostyni km 1,1	**V**	**V**	barwa, zawiesina ogólna, $BZT_{5,}$ChZT-Cr, fosforany, mangan	tlen rozpuszczony, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, przewodność elektrolityczna, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki
Gostynia od starego koryta do ujścia, ujście do Wisły km 1,0	**V**	**V**	barwa, zawiesina ogólna, kadm, mangan	tlen rozpuszczony, $BZT_{5,}$ ChZT-Cr, ChZT-Mn, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, fosfor ogólny, przewodność elektrolityczna, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, wapń, magnez, substancje powierzchniowo czynne, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba bakterii grupy coli

Źródło: WIOŚ, Katowice

W 2008 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonał na terenie miasta Tychy wstępnej oceny stanu wód w czterech punktach monitoringowo – kontrolnych. Ocenę stanu wód przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6 Wstępna ocena stanu wód miasta Tychy w 2008 roku

Rzeka	*Elementy klasyfikacji stanu/ potencjału ekologicznego:*			*Stan/ potencjał ekologiczny*	*Ocena stanu chemicznego*	*Ocena stanu wód*
	biologiczne	*fizykochemiczne*	*substancje szczególnie szkodliwe*			
Dopływ spod Wyr - ujście do Gostyni	Brak danych	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej	Brak danych	Nie badano	Brak danych
Gostynia do starego koryta, m. Paprocany	Brak danych	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej	Brak danych	Nie badano	Brak danych
Potok Tyski, ujście do Gostyni	Brak danych	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej	Brak danych	Nie badano	Brak danych
Dopływ spod Mąkołowca w Czułowie	Brak danych	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej	Brak danych	Nie badano	Brak danych

Źródło: WIOŚ Katowice, 2009

Na obszarze miasta doszło do antropogenicznych zmian stosunków wodnych, które wyrażają się głównie pogorszeniem się jakości tych wód, zmianą charakteru przepływu wód i zabudową techniczną koryt.
Wody w Tychach są bardzo złym stanie. W pięciostopniowej klasyfikacji jakości znajdują się w IV i V klasie. Są to wody niezadawalającej i złej jakości. Przekroczone zostały nie tylko wskaźniki fizyko-chemiczne, ale również bakteriologiczne. Do takiego stanu zanieczyszczenia wód przyczynił się głównie nielegalny zrzut ścieków bytowych i komunalnych, a także nieoczyszczonych lub podczyszczonych ścieków przemysłowych. Oprócz nielegalnych zrzutów ścieków zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest również gospodarka komunalna. Nieszczelne szamba i niesprawna kanalizacja wpływają na jakość środowiska wodnego i glebowego. Niewielki wpływ na wody powierzchniowe na terenie miasta wywiera gospodarka rolna. Przy obfitym stosowaniu nawozów, część soli mineralnych jest wypłukiwanych z gleby przez deszcz i dostaje się do wód powierzchniowych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nie prowadził na terenie miasta badań pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, jak również badań wód pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.

Według informacji uzyskanych z RZGW w Gliwicach na obszarze miasta nie ma obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Gwałtowne i duże opady deszczu mogą spowodować lokalne podtopienia, które ustąpią po dłuższym okresie bezopadowym. Wahaniom stanu wody może ulegać Staw Polkowiec – w zależności od intensywności opadów lub okresów suszy. Nie stanowi to jednak żadnego zagrożenia dla ścisłego terenu opracowania.

Gleby i zagospodarowanie powierzchni ziemi

Na terenie miasta Tychy największą powierzchnię zajmują gleby bielicowe i pseudobielicowe, powstałe na piaskach gliniastych i glinach, znaczną część powierzchni zajmują również gleby zaliczane do gleb płowych i brunatnych wyługowanych.

Południową część miasta, między innymi na zachód od Jeziora Paprocańskiego zajmują gleby rdzawe i bielicowe wytworzone z piasków gliniastych i bielicowych. W dolinach rzek i potoków oraz ich dopływów duży udział mają czarne ziemie - gleby dość żyzne, powstające przez obniżenie się poziomu wód gruntowych. Tylko na niewielkiej części miasta, w dolinie Gostynki poniżej Jeziora Paprocańskiego, w dolinie Tyskiego Potoku i w części doliny Mlecznej zinwentaryzowano mady rzeczne. W południowej części miasta, w dolinie Gostynki w rejonie Cielmic oraz powyżej Jeziora Paprocańskiego występują gleby torfowe i torfowo-mułowe oraz rędziny brunatne. W centrum miasta pod wpływem działalności człowieka doszło do całkowitej zmiany właściwości gleb, znajdują się tam gleby antropogenicznie przekształcone obszarów zabudowanych i przemysłowych.

Zgodnie z mapą sozologiczną dla obszaru Tychów (arkusz M-34-63-C), na obszarze objętym mpzp występują grunty antropogeniczne o miąższości do 2 metrów, klasyfikowane jako grunty antropogeniczne terenów zabudowanych. Według mapy kompleksów rolniczej przydatności gleb oraz mapy typów i podtypów gleb na analizowanym terenie dominują nieużytki, we wschodniej części występują grunty terenów zabudowanych. Typy gleb występujące w rejonie opracowania przedstawia Załącznik nr 3.

Pod względem bonitacyjnym, większość gleb na terenie miasta należy do klas średnich, od III głównie w okolicach Jaroszowic i Urbanowic, do IV, a miejscami nawet V klasy bonitacyjnej.

Według badań prowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno – Rolniczą w Gliwicach w latach 2004 - 2005, jakość gleb na terenie miasta Tychy kształtuje się następująco:

74% gleb jest zakwaszona,
44% gleb wymaga wapnowania,
42% gleb wymaga zwiększonego nawożenia fosforem,
53% gleb wymaga zwiększonego nawożenia potasem,
31% gleb wymaga zwiększonego nawożenia magnezem

Obszar Tychów stanowią w dużej mierze tereny zabudowane, zurbanizowane, użytki rolne, tereny komunikacyjne. Ważnym elementem struktury miasta są tereny zieleni miejskiej i leśnej. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta przedstawia się następująco:

Tabela 7 Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Tychy w 2008 roku

Użytkowanie gruntów	*ha*	*%*
Użytki rolne, w tym:	2913	36
1. grunty orne	1982	
2. sady	27	
3. łąki trwałe	688	
4. pastwiska trwałe	115	
Grunty pod lasami i zadrzewieniami, w tym:	2252	27,8
1. lasy i grunty leśne	2203	
2. grunty zadrzewione i zakrzewione	49	
3. grunty rolne zabudowane	60	
4. rowy	28	
5. grunty pod stawami hodowlanymi	13	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1988	24,6
Tereny komunikacyjne	658	8,1
Użytki ekologiczne	20	0,2
Tereny różne	38	0,5
Nieużytki	61	0,8
Wody	164	2

Źródło: dane z UM za 2008 rok (stan na XI), Lokalny program Rewitalizacji miasta Tychy, 2009r.

Gleby praktycznie nie wykazują zdolności do ochrony przed przenikaniem do nich substancji zanieczyszczających i mają niewielką zdolność do naturalnej regeneracji. Zanieczyszczenia utrzymują się długo, pewna ich część może być wymywana wraz z wodami gruntowymi, może przemieszczać się ze spływem powierzchniowym, bądź przez infiltrację w głąb górotworu. Działalność człowieka jest największym czynnikiem wpływającym na stan gleby. Skutkiem postępującej urbanizacji jest pozyskiwanie nowych gruntów, często bardzo wartościowych, pod powstająca zabudowę. Nowo powstałe osiedla przyczyniają się do zmniejszenia terenów rolnych i leśnych, często prowadząc do ich dewastacji. Ogromny wpływ na jakość gleb wywiera przemysł. Gleby w Tychach narażone są na zanieczyszczenia atmosferyczne związane z napływem zanieczyszczonych mas powietrza z okolicznych ośrodków przemysłowych GOP-u. Jakość gleb zależy również od gospodarki rolnej. Złe nawożenie, obróbka mechaniczna prowadzi do ich degradacji.

W analizowany terenie nie występują gleby przeznaczone pod produkcję rolną, nie są też w żaden sposób wykorzystywane, za wyjątkiem trawnika.

Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne Gumińskiego, miasto Tychy jak i ścisły teren opracowania leży w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej.
Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi wizerunek klimatyczny omawianego obszaru, jak i każdego innego są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne.
Zgodnie z „Atlasem Klimatu Województwa Śląskiego” cechy charakterystyczne lokalnego klimatu przedstawiają się następująco:

- Średnia roczna temperatura powietrza 7÷8°C;
- Średnia miesięczna temperatura w styczniu -2÷ -4°C;
- Średnia miesięczna temperatura lipca 14÷16°C
- Średnia roczna temperatura maksymalna 12÷13°C
- Średnia roczna temperatura minimalna 3÷4°C;
- Średnia roczna suma opadów około 700 mm
- Średnia miesięczna suma opadów w styczniu około 40 mm;
- Średnia miesięczna suma opadów w lipcu około 80 mm;
- Długość okresu wegetacyjnego około 210 dni

Nad terenem miasta wyraźnie zaznacza się dominacja wiatrów wiejących z kierunków zachodnich, w szczególności z kierunku SW, W i NW stanowiące 63% wszystkich wiatrów. Dominują wiatry bardzo słabe do 2 m/s przypadające na około 200 dni w roku oraz wiatry słabe 2 – 5 m/s stanowiące około 145 dni w roku. Niekorzystnym zjawiskiem jest duża liczba dni bezwietrznych i cisz (ponad 7%), co ma ujemny wpływ na proces rozpraszania zanieczyszczeń.
Największe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec, lipiec), a najmniejsze w styczniu, lutym i październiku. Miasto charakteryzuje się łagodnymi stosunkami termicznymi.

Pod względem topoklimatycznym (Sendobry, 2002) obszar opracowania charakteryzuje niekorzystny topoklimat związany z zabudową centrum miasta, klasyfikowany jako grupa powierzchni pokrytych budynkami, gdzie w zależności od zwartości zabudowy w okresach grzewczych pojawia się dodatkowa ilość ciepła i zanieczyszczeń pochodzących z procesów spalania, przewietrzanie terenu jest tu podobne jak na terenach otaczających (za ekofizjografią). Są to topoklimaty typowe dla pogranicza terenów miejskich związanych z zabudową osiedlową i terenów zadrzewionych, zieleni urządzonej. Południowo zachodni fragment tere-

nu znajduje się pod wpływem topoklimatu den dolinnych pokrytych roślinnością łąkową charakteryzującego się występowaniem zastoisk zimnego powietrza oraz niebezpieczeństwem wystąpienia przymrozków lokalnych typu radiacyjno – adwekcyjnego.

Powietrze atmosferyczne

Miasto Tychy według podziału Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska należy do Aglomeracji Górnośląskiej, dla której prowadzi się monitoring jakości powietrza. Na terenie miasta, przy ulicy Tołstoja znajduje się stacja pomiarowa zanieczyszczeń powietrza (w zakresie PM10, NO_X, NO_2, SO_2, O_3).

Tabela 8 Roczne zestawienie wyników pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza na stacji pomiarowej przy ulicy Tołstoja w Tychach w 2009 roku

Parametr [µg/m³]	*Norma*	*Miesiąc*												
		I	*II*	*III*	*IV*	*V*	*VI*	*VII*	*VIII*	*IX*	*X*	*XI*	*XII*	*Średnia*
Dwutlenek siarki	20	48	34	26	21	10	8	9	12	19	33	19	33	23
Tlenek azotu		23	15	8	8	4	4	4	6	14	10	30	24	12
Dwutlenek azotu	40	37	32	27	30	20	15	16	19	21	22	28	33	25
Ozon		19	39	51	68	61	51	57	52	38	22	19	15	41
Tlenki azotu	30	72	54	40	42	27	21	22	28	42	37	73	69	44
Pył zawieszony	40		37	33	40	29	28	31	27	31	31	46	45	35
Prędkość wiatru [m/s]		0,4	0,5	0,4	0,5	0,2	0,3	0,5	0,1	0,1	0,4	0,7	0,1	3

Objaśnienia:

	Wartość < 50% normy
	50 % normy < wartość < 75% normy
	75% normy < wartość < 100% normy
	Wartość przekracza normę

Źródło: WIOŚ, Katowice, strona internetowa

W latach 2004 – 2008 na terenie miasta Tychy WIOŚ prowadził pomiary stężenia benzenu. Wyniki tych badań (umieszczone w Raporcie o stanie środowiska w województwie śląskim w 2008 roku) wskazują jednoznacznie, że stężenie benzenu systematycznie się obniża – w roku 2008 roku wynosiło 3 µg/m^3 (norma wynosi 5 µg/m^3).

Klasyfikację Aglomeracji Górnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia w 2008 przedstawiono poniżej:

Tabela 9 Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Aglomeracja Górnośląska	
Rodzaj zanieczyszczenia	*Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy*
SO_2	A
NO_2	A
PM10	**C**
Pb	A
C_6H_6	A
CO	A
As	A
Benzo(α)piren	**C**
Cd	A

Ni	A
O_3	**C** (dla całej strefy śląskiej)

Źródło: WIOŚ, Katowice, 2009

Dla strefy Aglomeracji Górnośląskiej nie prowadzi się klasyfikacji z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Z powyższego zestawienia wynika, że dla Aglomeracji Górnośląskiej, w tym również dla miasta Tychy, konieczne jest opracowanie Programu Ochrony Powietrza dla pyłu zawieszonego PM10 oraz dla benzo(α)pirenu, gdyż zakwalifikowanie do klasy **C** świadczy o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji. Strefa ta zakwalifikowana jest również do wprowadzenia Programu Ochrony Powietrza dla O_3.

Tabela 10 Wartości średnioroczne stężenia pyłu PM10 w strefie Aglomeracji Górnośląskiej (wartość dopuszczalna 40 µg/m^3)

Rok	*Wartość [µg/m^3]*
2007	40 - 45
2008	41 - 51

Źródło: WIOŚ

Tabela 11 Wartości średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w strefie Aglomeracji Górnośląskiej (wartość docelowa 1 ng/m^3)

Rok	*Wartość [µg/m^3]*
2007	5,7 - 10,7
2008	4,8 - 8,4

Źródło: WIOŚ, Katowice 2008, 2009 rok

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta, podobnie jak w większości miast województwa śląskiego jest emisja antropogeniczna, na którą składa się emisja z działalności przemysłowej, z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna. Największy wpływ na stan sanitarny miasta mają indywidualne systemy ogrzewania budynków. Brak sieci ciepłowniczej, korzystanie z własnych źródeł ciepła, a co za tym idzie spalanie węgla kamiennego, często niskiej jakości (niskokalorycznego, zasiarczonego), stosowanie urządzeń i instalacji kotłowych o złym stanie technicznym a także spalanie wszelkich odpadów z gospodarstw domowych przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza w okresie jesień - zima. Duży wpływ na kształtowanie jakości powietrza wywiera także emisja związana z ruchem pojazdów samochodowych. Stanowi to zagrożenie zwłaszcza w centrum miasta, gdzie ruch samochodów jest bardzo intensywny. Mniejsze znaczenie ma emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, dróg, chodników, jak również zanieczyszczenia o charakterze przemysłowe z największych zakładów przemysłowych znajdujących się w granicach miasta.

W ścisłych granicach opracowania znajdują się budynki usługowe, w jednym z nich do ogrzewania stosuje się indywidualne palenisko przyczyniające się do emisji zanieczyszczeń. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie terenu zlokalizowane są dwie drogi powiatowa (Al. Niepodległości) i gminna (ul. Wyszyńskiego), będącymi znaczącymi źródłami emisji komunikacyjnych.

Klimat akustyczny

Klimat akustyczny miasta kształtowany jest głównie przez ruch samochodowy. Hałas komunikacyjny zwłaszcza w centrum miasta stanowi znaczną uciążliwość akustyczna dla mieszkańców. Źródłem tego hałasu są głównie samochody osobowe, dostawcze i transport publiczny.

Linie kolejowe z reguły w niewielkim stopniu wpływają na klimat akustyczny miasta. Przejeżdżające składy osobowe i towarowe powodują lokalnie emisję hałasu, koncentrującą się wzdłuż linii kolejowej. Jednak ze względu na lokalizację linii blisko centrum stanowi ona wraz z ruchem samochodowym wzmożoną uciążliwość.

Dużo mniejsze znaczenie w kształtowaniu klimatu akustycznego miasta ma emisja hałasu z zakładów przemysłowych prosperujących w jego granicach administracyjnych. Na terenie miasta działają wprawdzie różnorodne podmioty gospodarcze: przedsiębiorstwa, warsztaty oraz spółki prawa handlowego, osoby fizyczne – ich emisje mają znaczenie jedynie lokalne, ograniczone swoim zasięgiem do bezpośredniego sąsiedztwa zakładu.

Główny wpływ na klimat akustyczny terenu opracowania wywierają zlokalizowane w jego bezpośrednim sąsiedztwie ulice (Al. Niepodległości i Wyszyńskiego). Na opiniowany teren dociera hałas związany z ruchem komunikacyjnym. Na obszarze objętym mpzp nie występują żadne uciążliwe emitory hałasu. Prosperujące na terenie usługi (bar i kwiaciarnia) są wprawdzie emitorami hałasu bytowego związanego z ich działalnością, pobytem ludzi, parkującymi samochodami, jednak źródło to w porównaniu z ruchem samochodowym stanowi dużo mniejszą uciążliwość.

Środowisko biologiczne

Środowisko przyrodnicze miasta jest dość różnorodne jak na warunki miejskie – występują tutaj zarówno tereny zabudowane, zurbanizowane, pozbawione szaty roślinnej jak i tereny zieleni miejskiej, urządzonej (parki, skwery i zieleńce), a na obrzeżach miasta ekosystemy bardziej naturalne – leśne, wodne, rolne, łąkowe. Środowisko przyrodnicze miasta pozostaje pod silną presją człowieka.

Centrum miasta zdominowane jest przez tereny zabudowane i gęstą sieć komunikacyjną w związku z czym możliwość kształtowania siedlisk przyrodniczych i lokalnej bioróżnorodności jest tutaj niewielka. Wśród osiedli i zabudowy blokowej pojawiają się skwery i parki miejskie – elementy pełniące ważną rolę w strukturze przyrodniczej miasta, pełniąc nie tylko funkcje rekreacyjne, ale również funkcje ekologiczne, jako środowisko życia wielu ciekawych roślin jak i zwierząt.

Różnorodność przyrodniczą wzbogacają liczne ogródki działkowe i sady, zlokalizowane głównie w dzielnicy Glinka, Zawiść, Czułów i Mąkołowiec.

Im dalej od centrum miasta, tym struktura przyrodnicza staje się bogatsza i bardziej urozmaicona, pojawiają się formacje łąkowe, siedliska towarzyszące wodom powierzchniowym. Największe powierzchnie łąk towarzyszą dolinie Gostyni, Mlecznej i Potoku Tyskiego.

Niewielką część miasta zajmują tereny użytkowane rolniczo, szczególnie w rejonie potoku Mąkołowiec na północy miasta i na południu – w rejonie Cielmic.

Tychy otoczone są dużymi kompleksami lasów: Leśnym Pasem Ochronnym (od strony Katowic) oraz kompleksami leśnymi pozostałymi po Puszczy Pszczyńskiej (od strony Kobióra). Głównie są to bory i lasy mieszane, gdzie przeważają sosny i świerki. Lasy na terenie miasta zaliczane są do lasów ochronnych, do I i II klasy uszkodzeń.

Szczególnie cennym przyrodniczo obiektem na terenie miasta jest Jezioro Paprocańskie położone w południowo-zachodniej części Tychów w pobliżu Huty Paprockiej. Prawie całe jezioro otoczone jest lasami, wśród starodrzewia rosnącego wokół jeziora wyróżniają się dęby szypułkowe, jesiony wyniosłe, wiązy górskie. W strefie przybrzeżnej jeziora rozwijają się zbiorowiska szuwarowe i turzycowiska. Jest to miejsce żerowania licznych gatunków zwierząt, przede wszystkim ptaków wodno-błotnych: perkozów, kokoszek, łysek, bąka oraz płazów, między innymi traszki grzebieniastej. W rejonie jeziora w Paprocanach utworzono użytki ekologiczne „Paprocany” i „Mały Lasek”.

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ma charakter antropogeniczny. Wschodnia część terenu została praktycznie zabudowana, zlokalizowana jest tu zabudowa usługowa wraz z miejscami postojowymi. Zieleń w tej części obszaru ograniczona jest do niewielkich pasów trawników, biegnących wzdłuż drogi ul. Kardynała S. Wyszyńskiego. Pozostałą cześć obszaru stanowi nieużytek, porośnięty roślinnością trawiastą. Rosną tu typowe gatunki traw i chwastów charakterystyczne dla obszarów miejskich. Na opiniowanym terenie nie występuje zieleń wysoka. Drzewostan ogranicza się do pojedynczych okazów, rosnących przy granicy terenu (na granicy z parkiem Łabędzkim i z terenem Kościoła). Reprezentowany jest przez lipy drobnolistne i olsze czarne. Uboga różnorodność gatunkowa roślin, znaczne zaśmiecenie terenu oraz sąsiedztwo w pobliżu dwóch ulic w centrum miasta (emisja hałasu i zanieczyszczeń) spowodowały, że nieużytek ten nie stwarza dogodnych warunków siedliskowych dla zwierząt. Lokalną faunę stanowią typowe gatunki synantropijne preferujące zbiorowiska trawiaste. Swoje schronienie znalazły tu bezkręgowce reprezentowane głównie przez owady i pajęczaki. Obszar ten nie odznacza się szczególnymi walorami przyrodniczymi, nie występują tu żadne cenne siedliska roślin i zwierząt.

Środowisko kulturowe - zabytki

Na terenie miasta Tychy znajduje się szereg obiektów zabytkowych chronionych zarówno wpisem do wojewódzkiego rejestru zabytków jak i chronionych na mocy prawa lokalnego, wyznaczono tu również strefy ochrony konserwatorskiej.

Według wojewódzkiego rejestru zabytków województwa śląskiego na terenie miasta znajdują się następujące obiekty zabytkowe (stan na grudzień 2009):

- kościół par. p.w. Św. Marii Magdaleny, 1744-82, 1906-07, nr rej.: 671/66 z 28.05.1966;
- zespół pałacowy, ul. Katowicka, nr rej.: 1296/83 z 18.01.1983:
  a) pałac, XVIII-XIX w,
  b) pijalnia piwa, murowano-drewniany, 1899,
  c) muszla koncertowa, murowano-drewniany, 1899,
  d) park,
  e) budynek dawnej stajni, pocz. XIX w,
  f) oficyny, 1898,
  g) budynek dawnej stajni bydła rogatego, koniec XIX w;
- willa z ogrodem, ul. Damrota 41, pocz. XX, nr rej.: A/1527/93 z 30.04.1993;
- stodoła, ul. Mikołowska 177, drewn., XIX, nr rej.: 672/66 z 28.05.1966;
- zespół browarny – Browar Książęcy (obecnie browar nr 1), ul. Mikołowska 5 XVII w, nr rej.: 670/66 z 28.05.1966:
  a) zespól zabudowy dawnego browaru i gorzelni tzw. Kelleraj:
     - budynek produkcyjny (budynek mieszkalny),
     - kuźnia (budynek mieszkalny),
     - budynki produkcyjne (budynki gospodarcze);
  b) zespół zabudowy obecnego browaru:
     - kompleks budynków słodowni, 1896-97,
     - budynek suszarni słodu z kominami,
     - budynek warzelni nr III z wyposażeniem,
     - budynek warzelni nr 1 oraz blokowej,
     - maszynownia, sterowania transformatorów, dawna drożdżownia (budynki hali maszyn),
     - kasyno z wyposażeniem (budynek dyrekcyjny),
     - willa Müllera z wyposażeniem (budynek administracyjny),

- zespół budynków kotłowni (stacja wymienników ciepła, pomieszczenia transformatorów i pomocnicze magazyny techniczne),
- łaźnia i pralnia (budynek przychodni zakładowej),
- kaplica ewangelicka (budynek warsztatów mechanicznych),
- piwnice składowe Ameryka z oddziałem fermentacji,
- suszarnia młóta (warsztaty mechaniczno – ślusarskie),
- budynek samochodów ciężarowych,
- budynek chłodni,
- dyżurka piwowara,
- piwnica składowa Toszek z obciągiem beczkowym i stacja filtracji,
- budynek portierni kołowej,
- budynek bednarni,
- budynek stolarni z wieżą wodną,
- budynek smolarni (magazyn KEG – ów),
- budynek mieszkalny obok parowozowni,
- budynek parowozowni,
- ubikacja wozowa (budynek magazynku),
- budynek magazyny głównego,
- budynek warsztatu bednarskiego i magazynu beczek (warsztat i magazyn inwestycyjny, pomieszczanie socjalne),
- budynek mieszkalny obok warsztatu bednarskiego,
- stajnia (archiwum i garaż);

c) zespół zieleni wysokiej i niskiej na terenie Browaru Nr 1

- zespół huty paprockiej, XVIII-XIX, nr rej.: A/1427/91 z 10.07.1991:
  a) budynek mieszkalno-administracyjny, 2 poł. XIX,
  b) budynek produkcyjny, poł. XIX,
  c) budynek gospodarczy, 1787.

Na terenie miasta wyznaczono strefę „A” ściślej ochrony konserwatorskiej, strefę „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, strefę „E” ekspozycji krajobrazu zabytkowego, strefę „K” ochrony krajobrazu oraz strefę „C” zabytkowe cmentarze.

Na ścisłym terenie opracowania, ani w jego pobliżu nie występuje żaden z wyżej wymienionych obiektów i zabytków chronionych, przez teren objęty mpzp nie przebiega również żadna z wyżej wymienionych stref.

Zagrożenia klęskami żywiołowymi

Miasto Tychy nie jest zagrożone klęskami żywiołowymi o charakterze naturalnym – RZGW nie wyznaczył na terenie miasta strefy zagrożenia powodziowego, nie notowano tu naturalnych zjawisk osuwiskowych ani ruchów masowych gruntu. Jedyne potencjalne zagrożenia dla terenu miasta mogą mieć charakter antropogeniczny, związany z działalnością przemysłową człowieka, zwłaszcza z górnictwem podziemnym, które doprowadziło do powstania w wielu miejscach miasta deformacji na powierzchni terenu, szkód górniczych. Degradacja powierzchni ziemi na skutek działalności górnictwa podziemnego nie ma charakteru klęski żywiołowej, ale stanowi pewne utrudnienie dla mieszkańców miasta zarówno w obecnym jak i przyszłym funkcjonowaniu poszczególnych terenów, wymusza również stosowanie odpowiednich zabezpieczeń pod kategorię szkód górniczych. W granicach opracowania takich szkód nie stwierdzono.

Innym rodzajem zagrożenia, praktycznie niemożliwym do przewidzenia, jest możliwość wystąpienia awarii przemysłowej w zakładach funkcjonujących na terenie miasta lub poważnej awarii chemicznej związanej z transportem przez drogi w granicach miasta substancji chemicznych. Sytuacje te mogą zdarzyć się jedynie w razie awarii lub wypadku losowego i nie są możliwe do przewidzenia. Wydaje się również, że ewentualny zasięg ich oddziaływania będzie mieć charakter lokalny.

2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody

Na terenie miasta Tychy zgodnie z danymi pochodzącymi od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (stan na 19 stycznia 2010) powołano dwa użytki ekologiczne: „Paprocany” i „Mały Lasek”.
Użytek ekologiczny „Paprocany” (powierzchnia 19,6 ha,) został powołany zarządzeniem Wojewody Nr 7/03 z dnia 17.06.2003 w celu ochrony łąki, torfowiska i stawu ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin. Jego obszar cechuje bardzo duża bioróżnorodność, stwierdzono tu występowanie ponad 300 gatunków roślin naczyniowych. Występują tutaj gatunki łąkowe, leśne, a także wodne i nadwodne, głównie szuwarowe, a także torfowiskowe: 2 gatunki rosiczek, widłak torfowy, przetacznik błotny. Bardzo bogata jest również fauna reprezentowana zarówno przez bezkręgowce jak i kręgowce, z których część znajduje się pod ochroną. Żyją tu gady (5 gatunków), płazy (14 gatunków), ptaki (90 gatunków) ssaki (29 gatunków). W jeziorze występuje też 15 gatunków ryb.
Użytek ekologiczny „Mały Lasek” został powołany Uchwałą Rady Miasta Tychy z 25 marca 2005 roku nr 0150/XVIII/398/04 w celu ochrony torfowiska przejściowego. Znajduje się tu odnawiające się stanowisko widłaczka torfowego i rosiczki okrągłolistnej (gatunki podlegające ścisłej ochronie). Teren użytku porośnięty jest młodnikiem, w którego runie rosną: centuria pospolita, siedmiopalecznik błotny, wąkrota zwyczajna, mchy torfowce i płonnik a w oczku wodnym grążel żółty.

W dzielnicy Paprocany powołane zostały również dwa pomniki przyrody: ponad 300 letnie lipa drobnolistna (nr rejestru T/2) i lipa szerokolistna (T/2).

Na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują żadne z wyżej wymienionych form ochrony przyrody. Takie obszary chronione nie zostały również powołane w bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania. Zarówno na terenie opracowania jak również w jego otoczeniu nie występują obszary cenne przyrodniczo proponowane do objęcia ochroną prawną (Pszczyński Park Krajobrazowy). Ustalenia projektu planu w żaden sposób nie wpłyną na obszary zlokalizowane na terenie miasta Tychy oraz poza jego granicami.

Obszar będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się całkowicie poza obszarami powołanymi i proponowanymi do wpisu na listę obszarów chronionych NATURA 2000.

Ze względu na brak obszarów, siedlisk i gatunków podlegających szczególnej ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody w granicach obszaru objętego projektem planu nie widzi się problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Niemniej jednak, w zakresie terenu objętego projektem mpzp problemy dotyczące jakości poszczególnych komponentów środowiska są widoczne.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dotyczy niewielkiego terenu położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego w Tychach. Jednym z największych problemów zauważalnym na analizowanym obszarze są przede wszystkim jego niskie walory estetyczne, krajobrazowe i przyrodnicze. Największy wpływ na obniżenie atrakcyjności krajobrazowej, estetycznej terenu wywiera niszczejąca zabudowa usługowa. Zlokalizowane tu budynki (kwiaciarnia i bar) cechują się złym stanem technicznym (rdzewiejącą blacha, odpadający tynk). Tylne elewację budynków, od strony Parku Łabędzkiego, są silnie zdewastowane przez okolicznych wandali. Parking usytuowany przy ul. Wyszyńskiego jest w podobnym stanie, występują tu liczne dziury i nierówności. Pozostały obszar – nieużytek, też nie podnosi walorów estetycznych terenu. Jest on silnie zanieczyszczony nie tylko przez odchody wyprowadzanych tu psów, ale również przez liczne śmieci (papiery, butelki, kartony itd.). Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego charakteryzuje się niskimi wartościami przyrodniczymi, nie występują tu żadne siedliska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Różnorodność gatunkowa obszaru, zarówno roślin jak i zwierząt, jest uboga. Występują tu wyłącznie gatunki synantropijne i ruderalne. Na terenie tym można spotkać typowe gatunki traw i chwastów, roślinność drzewiasta reprezentowana jest przez pojedyncze okazy drzew (na granicy z parkiem miejskim). Nie występują tu zbiorowiska roślinne, mogące podnieść, choć w niewielkim stopniu wartości krajobrazowe terenu. Zabudowa związana z prosperującą obecnie działalnością usługową (kwiaciarnia, bar, parking) przyczyniła się nie tylko do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, ale również do przekształcenia rzeźby terenu i utraty właściwości fizycznych i chemicznych gleb we wschodniej części terenu.

Jednym z ważniejszych problemów nie tylko samego terenu opracowania, ale również całego miasta jest jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Wprawdzie na ścisłym terenie mpzp nie znajdują się żadne cieki powierzchniowe, to w jego bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowany jest staw Polkowiec wraz z infrastrukturą kanalizacji deszczowej oraz wypływający z niego Potok Nowotyski – wizja w terenie pozwoliła stwierdzić, że wody są znacznie zanieczyszczone. Złe rozwiązania planistyczne i techniczne na analizowanym obszarze mogą w znacznie mierze pogorszyć ten stan. Główny wpływ na zły stan sanitarny wód na terenie miasta wywiera przemysł. Zrzuty ścieków przemysłowych, kopalnianych, a także niewłaściwe składowanie odpadów (hałdy, składowiska, osadniki) przyczyniły się do zanieczyszczenia wód substancjami niebezpiecznymi. Źródłem zanieczyszczeń są również nieoczyszczone ścieki spływające z terenów dróg, parkingów, stacji benzynowych, niosą one ze sobą niebezpieczne ładunki substancji ropopochodnych. Wody na terenie miasta wykazują również skażenie substancjami bakteriologicznymi. Przyczyną zanieczyszczeń wód ściekami socjalno – bytowymi jest niesprawna kanalizacja, a także stosowanie z powodu braku sieci kanalizacyjnej na obszarze całego miasta często nieszczelnych zbiorników bezodpływowych. Ze względu na dość przepuszczalne podłoże wyżej wymienione zanieczyszczenia powierzchniowe mogą swobodnie migrować do wód podziemnych, zagrażając ich jakości. Biorąc pod uwagę dość płytkie zaleganie wód gruntowych pod ścisłym terenem opracowania wody te są szczególnie narażone.

W stosunkowo złym stanie sanitarnym jest również powietrze atmosferyczne, które w wyniku powszechnego stosowania indywidualnych palenisk domowych, często niskosprawnych, zanieczyszczeń komunikacyjnych i przemysłowych, pochodzących również spoza miasta zawiera stężenia pyłu, benzo(α)pirenu, dwutlenku siarki i tlenków azotu wykraczające poza dopuszczalna normę.

Istotnym problem obszaru, wynikającym z jego lokalizacji, jest klimat akustyczny. Usytuowanie terenu w centrum miasta, w sąsiedztwie dwóch dróg: powiatowej (Al. Niepodległości) i gminnej (ul. Wyszyńskiego) powoduje, że teren ten narażony jest na znaczną emisję hałasu pochodzącą głównie z ruchu samochodowego. Przejeżdżające w pobliżu samochody, środki

transportu publicznego są istotnym źródłem uciążliwości akustycznej, przewyższającym znacznie emisje hałasu bytowego związanego z prosperującymi tu obecnie usługami.

Korelację pomiędzy aspektami środowiskowymi, zidentyfikowanymi problemami, a zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12 Analiza korelacji zapisów projektu mpzp ze zidentyfikowanymi problemami ochrony środowiska

Aspekt środowiskowy	*Problemy ochrony środowiska*	*Projekt mpzp – obszar przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego*	*Korelacja*
Różnorodność biologiczna	- zaśmiecenie i zanieczyszczenie terenu opracowania;	**U – teren zabudowy usługowej**.	⇑
	- zubożenie gatunkowe terenu opracowania (niska bioróżnorodność gatunkowa);		⇑
	- zmniejszanie się powierzchni terenów zielonych w związku z presją pod zabudowę terenu, degradacja siedlisk;		⇓
Wody powierzchniowe i podziemne	– płytko zalegające pod powierzchnią terenu wody gruntowe, ryzyko ich zanieczyszczenia na skutek przedostania się zanieczyszczeń w głąb gleby; – znaczny stopień zanieczyszczenia wód powierzchniowych na terenie całego miasta;	**U – teren zabudowy usługowej**	⇑
Powierzchnia ziemi, gleby	– przekształcenia rzeźby i powierzchni terenu związana z zabudową techniczna gruntu; – zaśmiecenie terenu;	**U – teren zabudowy usługowej**	⇑
Atmosfera i klimat	– pogarszający się klimat akustyczny (wzrastający poziom natężenia hałasu komunikacyjnego odczuwalnego w granicach terenu); - niska jakość powietrza atmosferycznego;	**U – teren zabudowy usługowej**	⇑
Krajobraz	– niskie walory krajobrazowe terenu (zdewastowane budynki usługowe, zaśmiecenie i zanieczyszczenie terenu, brak cennych siedlisk przyrodniczych).	**U – teren zabudowy usługowej**	⇑

Oznaczenie:

⇑	Pozytywne – przeciwdziałanie zidentyfikowanym problemom – mogące przechodzić w negatywne przy źle prowadzonych działaniach
⇓	Negatywne – pogłębianie zidentyfikowanych problemów – mogące przechodzić w pozytywne pod warunkiem przestrzegania ochrony środowiska
	Obojętne i/lub o minimalnym znaczeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Podręcznika do strategicznych ocen oddziaływania na środowisko”

Jak wynika z powyższej tabeli w wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp mogą wystąpić potencjalne skutki działań, prowadzące przede wszystkim do polepszenia obecnego stanu środowiska w granicach analizowanego terenu w mieście Tychy.

Realizacja ustaleń planu - powstanie nowego obiektu usługowego przyczynić się może do znacznej zabudowy technicznej terenu, znacznego zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Do zaburzenia stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód powierzchniowych, zanieczyszczenia powietrza i gleb, a tym samym prowadząc do pogorszenia obecnego stanu środowiska, może dojść jedynie w przypadku braku przestrzegania zapisów planu.

W wyniku realizacji zapisów planu (spełnieniu szczegółowych ustaleń i zapisów projektu mpzp) nastąpi znaczna poprawa w nawiązaniu do stanu istniejącego. Poprawie ulegną przede wszystkim walory krajobrazowe, nowa zabudowa usługowa realizowana będzie w harmonii z otoczeniem. Zabudowa ta będzie podłączona do sieci zdalczynnej, kanalizacyjnej, wodociągowej, co wyeliminuje niekorzystne emisje do środowiska, poprawie ulegnie jakość odprowadzanych wód deszczowych do stawu. Na terenie obecnie pozbawionym wartości przyrodniczych, zostanie ukształtowana nowa zieleń, poprawiając tym samym walory estetyczne obszaru.

Podsumowując biorąc pod uwagę istniejące problemy i uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego w granicach analizowanego terenu oraz zapisy projektu miejscowego planu, uznać można, że zdecydowana większość planowanych działań będzie miała wymiar **pozytywny**, przyczyniając się do poprawy obecnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu. W szczególności dzięki właściwie prowadzonym działaniom, zgodnie z ustaleniami projektu planu. Jedyny negatywny aspekt widzi się w zajęciu terenu (dzisiaj jest to zaśmiecony trawnik) pod zabudowę (obiekt handlowy, parkingi, chodniki) – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, ale aspekt ten może być zminimalizowany poprzez wprowadzenie zieleni wysokiej: drzewa i krzewy, co zresztą wskazano w projekcie mpzp.

2.4 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Dokument, który poddano analizie w niniejszej prognozie dotyczy „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego”. Jest to niewielki obszar zlokalizowany w centrum miasta Tychy, pomiędzy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego a Al. Niepodległości. Przeznaczeniem podstawowym terenu jest zabudowa usługowa, a przeznaczeniem uzupełniającym sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, za wyjątkiem masztów telefonii komórkowej. Projekt mpzp podtrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie terenu, nie wprowadzając żadnych nowych funkcji.

Charakterystyka obecnego stanu, dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz zidentyfikowane problemy wskazują na słuszność i celowość podjęcia wszelkich działań (zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju), mających na celu poprawę tej sytuacji. Takim właśnie działaniem jest uchwalenie analizowanego projektu mpzp. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza konkretne ustalenia dotyczące funkcji i parametrów zabudowy usługowej powstającej na terenie opracowania. Wprowadza szereg rozwiązań mających na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska lub nawet poprawę obecnego stanu w granicach terenu, a dotyczy to szczególnie poprawy walorów krajobrazowych i estetycznych obszaru.

Brak realizacji planu może przyczynić się do zagospodarowania terenu w sposób niewłaściwy, nienawiązujący do otoczenia, być może zagrażający walorom krajobrazowym, środowiskowym i jakości życia mieszkańców. Może dojść do całkowitej zmiany jego dotychczasowego zagospodarowania i pełnionych przez niego funkcji, całkowitej zabudowy technicznej terenu w sposób niewłaściwy, nieuporządkowany. Na analizowanym obszarze mogłyby powstać

obiekty szczególnie szkodliwe dla środowiska, związane z emisją znacznej ilości ścieków i odpadów, emisją zanieczyszczeń powietrza, zagrażające środowisku wodno – gruntowemu, jakości powietrza oraz zdrowiu mieszkańcom miasta. Brak mpzp w zakresie projektowanym może doprowadzić do dalszego szpecenia tej części miasta np. kolejne dostawiane małe obiekty, bez żadnej harmonii w zagospodarowaniu całego terenu.

Brak odpowiednich rozwiązań dotyczących gospodarki wodno – ściekowej, regulacji gospodarki odpadami, obowiązku przyłączenia do sieci ciepłowniczej przyczynić się może do pogorszenia jakości wód, gleb i powietrza. Na określonym terenie może dojść do gromadzenia ścieków w nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych, nielegalnego zrzutu ścieków czy też do dalszego zaśmiecania i tworzenia nielegalnych wysypisk. Powstająca tu zabudowa może być ogrzewana za pomocą indywidualnych systemów grzewczych, co wiązać się może ze stosowaniem paliw niskiej jakości: niskokalorycznego, zasiarczonego węgla, spalaniem śmieci. Pogorszy to jeszcze bardziej stan sanitarny powietrza, zwiększając stężenie benzo(α)pirenu, PM10.

Brak realizacji ustaleń planu może doprowadzić do pogorszenia się istniejących form zagospodarowania i użytkowania, głównie na skutek pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego i pogorszenia (a nawet degradacji) niektórych jego komponentów – powierzchni ziemi powierzchni biologicznie czynnej.

Nie zrealizowanie założeń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może również przyczynić się do tego, że zagospodarowanie analizowanego terenu pozostanie bez zmian. Istniejące budynki i parking będą w dalszym ciągu ulęgać zniszczeniu i dewastacji, nieużytek stanowiący otoczenie obiektów kubaturowych będzie zaśmiecany, szpecąc tym samym krajobraz miasta, wpływając negatywnie na jego walory estetyczne.

O ile brak szczegółowych ustaleń planistycznych skutkować będzie utrzymaniem obecnego stanu środowiska lub nawet jego pogorszeniem, o tyle przyjęcie rozwiązań zawartych w analizowanym dokumencie w większości przyczynić się powinno do poprawy obecnego stanu. Uważa się więc, że przyjęcie precyzyjnych ustaleń planistycznych i wytycznych co do dalszego zagospodarowania i użytkowania analizowanego terenu jest jak najbardziej wskazane i społecznie uzasadnione.

3 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

3.1. Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska

Biorąc pod uwagę zakładane cele i zadania do realizacji na terenie opracowania, przyjmuje się, że będą one miały wymiar zdecydowanie pozytywny w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, społecznego i kulturowego. Przewidywane oddziaływania analizowanego dokumentu zaznaczą się w odniesieniu do:

Różnorodność biologiczna, siedliska przyrodnicze, oddziaływanie na rośliny i zwierzęta
Środowisko przyrodnicze na terenie opracowania jest bardzo ubogie - zróżnicowanie gatunkowe jest tu niewielkie, ogranicza się do gatunków synantropijnych i ruderalnych. Prawie cały teren opracowania porastają trawy, pojedyncze drzewa zlokalizowane są przy granicy terenu od strony parku miejskiego. Nie jest to obszar cenny przyrodniczo.
Realizacja planu - powstanie obiektu usługowego wraz z miejscami postojowymi przyczyni się wprawdzie do zabudowy terenu, zredukowania powierzchni istniejącej zieleni praktycznie do minimum, ubytku rosnących tu gatunków roślin (głównie trawnik). Jednak biorąc pod uwagę stan środowiska przyrodniczego, wielkość analizowanego terenu, strata ta w skali całego miasta Tychy nie będzie wielka, nie przyczyni się do zmniejszenia bioróżnorodności miasta. Ubytek roślinności zrekompensują w znacznej mierze założenia planu dotyczące zachowania powierzchni biologicznie czynnej, kształtowania nowej zieleni urządzonej. Plan wprowadza obowiązek zachowania min 20% powierzchni biologicznie czynnej, w tym 10% powierzchni w przestrzeni publicznej. Ten niezabudowany i nieutwardzony fragment działki umożliwia naturalną wegetację życia roślinnego i zwierzęcego. Powierzchnia biologicznie czynna jest bardzo istotna z punktu widzenia przyrodniczego, dlatego w miarę możliwości zaleca się powiększenie jej minimalnej granicy. Zakłada się realizację na min 10% powierzchni przestrzeni publicznej zieleni urządzonej. Zieleń urządzona powstanie wzdłuż miejsc postojowych realizowanych w strefie przestrzeni publicznej, planuje się również utworzenie pasów zieleni, na których posadzone będą drzewa i krzewy, po każdych 4 miejscach postojowych. Ważne jednak jest aby gatunki posadzonych roślin dopasowane były do charakteru i właściwości siedliska, wskazane również jest nasadzanie przedstawicieli naszej rodzimej flory, ale też (ze względu na lokalizację) warto wprowadzić nasadzenia zieleni odpornej na czynniki antropogeniczne.
Zabudowa techniczna terenu przyczyni się do wycofania żyjących tu zwierząt (głównie bezkręgowców), jednak biorąc pod uwagę, że teren graniczy z parkiem znajdą one tam schronienie. Dodatkowo planowana zieleń urządzona o zróżnicowanym składzie gatunkowym (trawy, krzewy, drzewa) być może stworzy dogodne warunki dla owadów, pajęczaków preferujących różnorodne warunki siedliskowe. W związku z tym, że obszar zlokalizowany jest w centrum miasta, stanowiącym już barierę ekologiczną uniemożliwiającą migracje zwierząt, powstanie funkcji usługowej na danym terenie nie wpłynie ani w sposób negatywny, ani znaczący pozytywny na obecny stan.
Żaden z zapisów mpzp nie zagraża również florze i faunie sąsiadującego z terenem opracowania Parkiem Łabędzkim i stawem Polkowiec, potencjalne, krótkotrwałe uciążliwości dla siedlisk przyrodniczych w otoczeniu terenu objętego opracowaniem związane będą z realizacją poszczególnych zadań dotyczących infrastruktury technicznej, prac budowlanych. Hałas maszyn budowlanych może spłoszyć zwierzęta, bardziej wrażliwe gatunki ssaków i ptaków będą opuszczać tereny w sąsiedztwie prac budowlanych. Uciążliwości te mogą też przyczynić

się do ograniczenia reprodukcji. Zmiany te jednak będą krótkotrwałe, skończą się w momencie zakończenia prac.

***Środowisko gruntowo-wodne (woda, powierzchnia ziemi, zasoby naturalne), wpływ na powietrze, lokalny klimat, w tym klimat akustyczny*)**

Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego został znacznie przekształcony przez działalność człowieka. W wyniku zabudowy terenu we wschodniej części doszło do degradacji powierzchni ziemi i gleby. Ponadto obszar ten jest znacznie zanieczyszczony, zaśmiecony. Realizacja zapisów planu - wyburzenie istniejących budynków i powstanie nowej zabudowy usługowej wraz z dodatkowymi miejscami parkingowymi przyczyni się do dalszego zajęcia gruntów (trawników), zmiany właściwości fizycznych gleb. Prace budowlane, potencjalna rozbudowa i wymiana sieci infrastruktury technicznej, a zwłaszcza realizacja parkingu podziemnego spowoduje przemieszczenie się warstwy próchnicznej, zniszczenie poziomów glebowych, zmianę warunków wodno-powietrznych gleby. Ciężki sprzęt stosowany do tego typu robót powoduje zwiększenie zwięzłości gleby, zmniejsza jej retencje, co grozi wystąpieniem erozji na skutek wymywania części spławianych. W rejonie robót może również dojść do wycieków paliwa, związków ropopochodnych, zanieczyszczających glebę. Wpływ ten jest jednak krótkotrwały i w związku z późniejszą zabudową będzie miał znaczenie marginalne. Biorąc pod uwagę, że grunty na terenie opracowania mają charakter antropogeniczny - gleby terenów zabudowanych, nie są wysokiej jakości, wpływ ten nie będzie tak drastyczny dla lokalnego środowiska, niemniej jednak zaleca się magazynowanie i ponowne wykorzystanie mas ziemnych poprzez rozplantowanie, dla potrzeb niwelacji terenu lub realizacji elementów zagospodarowania terenu.

Pod ścisłym terenem opracowania znajduję się użytkowy poziom wód podziemnych UPWP QII Rejonu Małej Wisły oraz UPWP Tychy – Siersza (C/2). Jednym z głównych założeń planu jest ochrona zasobów wód zarówno podziemnych jak i powierzchniowych, zlokalizowanych poza granicami mpzp (staw Polkowiec).
Powstanie zabudowy usługowej o powierzchni większej niż dotychczasowa, przeznaczonej pod różnorodne usługi wiązać się będzie z powstawaniem większej ilości ścieków socjalno – bytowych i większym poborem wody. Złe rozwiązania planistyczne mogłyby spowodować migracje zanieczyszczeń do wód podziemnych, stawu Polkowiec (poprzez spływ powierzchniowy), a także znaczne straty zasobów wód. Podłączenie do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej ograniczają w znacznej mierze ten negatywny wpływ.
Bardzo ważny jest również zapis o instalowaniu urządzeń oczyszczających wody opadowe i roztopowe przed odprowadzeniem ich do odbiornika – stawu Polkowiec. Tereny dróg, parkingów są terenami najbardziej narażonymi na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi. Spływ powierzchniowy powoduje transport tych zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, dlatego też zaleca się stosowanie urządzeń podczyszczających do wód spływających z tych rejonów (jeżeli istnieje taka potrzeba, np. wynikająca z obliczeń wstępnych i/lub badań jakości odprowadzanych wód/ścieków).
Pogorszenie właściwości fizycznych i chemicznych wód związane jest także z pracami budowlanymi. Stosowanie ciężkich sprzętów i maszyn, prowadzone wykopy przyczyniają się na skutek zwiększonej erozji powierzchniowej do zamulenia wód oraz zanieczyszczenia ich substancjami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i samochodów. W celu wyeliminowania takiego wpływu zaleca się stosowanie odpowiednich technologii między innymi poprzez stosowanie systemów separacji substancji ropopochodnych.

Stan sanitarny powietrza na terenie całego miasta jest zły, główny wpływ na niską jakość wywiera niska emisja. Powstanie zabudowy usługowej może wiązać się kolejnymi emisjami do powietrza. Zapis planu dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej wyeliminuje całkowicie ten negatywny wpływ. Funkcjonowanie szerokiego wachlarza usług skutkować będzie zwiększonym ruchem klientów, a co za tym idzie ruchem samochodów: osobowych, dostawczych, będących dodatkowym źródłem zanieczyszczeń. Jednak biorąc pod uwagę wielkość terenu inwestycji oraz fakt, że takie emisję na terenie miasta mają miejsce, a także otoczenie obszaru (drogi: Al. Niepodległości, ul. Wyszyńskiego) nie wpłyną one w znaczny sposób na pogorszenie jakości powietrza.

Prosperowanie funkcji usługowej wiąże się z produkcją znacznej ilości odpadów, właściwą gospodarkę zapewnią zapisy planu dotyczące gospodarki odpadami zgodnie z zasadami zawartymi w „Planie gospodarki odpadami na terenie miasta Tychy”. Istotny wydaje się również zapis dotyczący zakazu lokalizacji zewnętrznych placów, służących do składowania opakowań i odpadów. Plac ten nie tylko mógłby stanowić uciążliwość widokowej, ale również mógłby być źródłem zagrożenia dla środowiska wodno – gruntowego poprzez potencjalne odcieki (wody deszczowe kontaktujące się z odpadami).

Związany z nowymi obiektami ruch samochodowy, wzmożony ruch klientów będzie skutkował emisją hałasu. Hałas ten będzie miał znaczenie głównie lokalne, jednak biorąc pod uwagę, że sąsiadujący z terenem park podlega ochronie akustycznej (dopuszczalny poziom hałasu określony w przepisach odrębnych - jak dla „terenów rekreacyjno-wypoczynkowych”) w celu umożliwienia wypoczynku mieszkańcom zaleca się posadzenia tam pasa zieleni, pasa izolującego potencjalne odgłosy, taki pas mogły również powstać od strony kościoła, umożliwiając tym samym spokojną kontemplacje i refleksję ludziom, ale w tym przypadku należy brać pod uwagę zachowanie powiązań z parkiem miejskim.

Budowa obiektów kubaturowych, infrastruktury technicznej i drogowej będzie związana ze zwiększonym poziomem hałasu, pochodzącym, ze wzmożonego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych. Będzie to jednak emisja krótkotrwała, trwająca tylko podczas etapu budowy.

Pod ścisłym terenem opracowania występuje złoże węgla kamiennego Kobiór – Pszczyna, realizacja planu nie powinna wywrzeć na niego negatywnego wpływu. Skala inwestycji jest bardzo mała, dlatego też żadne z ustaleń i postanowień planu nie wpłynie na kształtowanie lokalnego klimatu.

Środowisko społeczne, w tym na zdrowie i życie ludzi

Jednym z największych atutów realizacji planu jest zagospodarowanie terenu, niestanowiącego obecnie dobrej wizytówki miasta. Zaadoptowanie zdegradowanego, zaśmieconego terenu, poprawi w znaczny sposób walory estetyczne tej części miasta. Powstanie oświetlenia przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa w tym rejonie, ograniczy też akty wandalizmu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego utrzymuje wprawdzie dotychczasowe przeznaczenie terenu – funkcje usługowe, ale umożliwia wprowadzenie nowych usług o szerokim zakresie, dopuszczając realizację między innymi usług bankowych, biurowych, edukacji, kształcenia, kultury, zdrowia. W zależności od rodzaju powstałej funkcji usługowej teren opracowania może stać się atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców miasta, ale może ściągnąć potencjalnych klientów również spoza jego granic. Dąży on do zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy uwzględnieniu wartości lokalnego środowiska przyrodniczego.

Realizacja zapisów planów przyczyni się do dalszego rozwoju gospodarczego miasta. Urozmaici lokalny rynek pracy, dając możliwość zatrudnienia lokalnej społeczności. Powstałe nowe miejsca pracy wpłyną na zmniejszenie bezrobocia w mieście.

Uważa się, że żaden z zapisów projektu mpzp, przy rygorystycznym przestrzeganiu zapisów z niego wynikających i uwzględnianiu tych wytycznych podczas realizacji planu nie wprowadza bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia bądź życia ludzi – przy spełnieniu powyższych warunków uznaje się, że żadne z proponowanych rozwiązań nie stanowią zagrożenia dla środowiska społecznego. Teren opracowania jest zbyt mały, żeby wpłynąć na poprawę środowiska społecznego w całym mieście w rozmiarach znaczących, ale poprzez szereg zapisów mających na celu ochronę bądź poprawę poszczególnych komponentów środowiska stanowi istotny krok w tym kierunku.

Środowisko kulturowe miasta– zabytki, dobra materialne, krajobraz

Ścisły teren opracowania cechuje się niskimi walorami krajobrazowymi. Zlokalizowane tu budynki pełniące funkcję usługową (kwiaciarnia, bar) wraz z istniejącym parkingiem swoim stanem technicznym nie przynoszą chluby miastu. Są one zniszczone, zdewastowane przez okolicznych wandali. Nie stanowią ciekawego elementu krajobrazotwórczego. Pozostały teren opracowania stanowi niezadbany, zaśmiecony nieużytek. Realizacja zapisów planu wpłynie na poprawę obecnego stanu, powstanie nowych obiektów (zabudowy usługowej, parkingu, ciągów pieszych) o określonych parametrach i gabarytach, nawiązujących do otoczenia, co z pewnością poprawi walory estetyczne terenu. Plan wprowadza dodatkowo szereg zapisów wprowadzających jednorodne stylowe elementy architektury i oświetlenia oraz zieleń urządzoną. Wszystko to spowoduje, ze teren ten będzie bardziej przyjazny otoczeniu. Ważny też jest zapis dotyczący zachowaniu powiązań pieszych oraz wejść do sąsiadującego z terenem opracowania parku miejskiego, umożliwi to swobodny dostęp do Parku Łabędzkiego.

Na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się żadne obiekty zabytkowe, obiekty objęte ochroną konserwatorską, ani stanowiska archeologiczne. Ustalenia zapisane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nie będą wywierały negatywnego wpływu na poszczególne zabytki, dobra kultury współczesnej zlokalizowane w granicach miasta.

Podsumowując – realizacja „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy położonego przy ul Kardynała S. Wyszyńskiego” nie wpłynie w sposób destruktywny na istniejący stan środowiska. Nie przewiduje się w granicach planu pojawienia się nowych emisji zanieczyszczeń do środowiska, lokalne środowisko nie będzie podlegać większej presji niż obecnie. Potencjalny negatywny wpływ dotyczący zabudowy gruntów, ubytku roślinności, częściowo będzie zrekompensowany przez założenia planu dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, kształtowania nowej zieleni urządzonej. Obszar objęty planem jest niewielki więc zapisy mpzp nie przyczynią się do poprawy jakości komponentów na terenie całego miasta, niemniej jednak wpłyną pozytywnie na lokalne środowisko dotyczy to zwłaszcza poprawy walorów krajobrazowych poprzez uporządkowanie zagospodarowania terenów, czy też zaspokajanie potrzeby okolicznych mieszkańców poprzez wprowadzenie nowych funkcji usługowych. Plan ogranicza dalsze zanieczyszczenia środowiska wprowadzając szereg przepisów mających na celu ochronę wód, gleb, powietrza przed dalszą degradacją.

3.2. Oddziaływanie na obszar NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

W granicach miasta Tychy nie powołano żadnego obszaru chronionego NATURA 2000, sam obszar opracowania nie koliduje z żadnymi obszarami europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, usytuowanymi poza granicami miasta.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 roku Nr 229, poz. 2313; zmiana w Dz. U. z 2007 roku Nr 179, poz. 1275; zmiana w Dz. U. z 2008 roku Nr 198, poz. 1226), obszarami chronionymi położonymi najbliżej granic miasta Tychy są:

- Stawy w Brzeszczach – PLB 120009 w odległości około 5,5 km, w kierunku południowo-wschodnim;
- Dolina Dolnej Soły – PLB 120004 w odległości około 11,8 km, w kierunku południowo-wschodnim
- Dolina Górnej Wisły – PLB 240001 w odległości około 15 km, w kierunku południowo zachodnim

Według spisu zamieszczonego na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl) proponowanymi obszarami do wpisu na listę Natura 2000 są (ostatnia aktualizacja w grudniu 2009 roku, od tamtej pory do dnia opracowania prognozy – kwiecień 2010, strona MŚ w zakresie proponowanych obszarów Natura 2000 jest niedostępna):

- Dolna Soła – PLH 12_46 w odległości około 12 km, w kierunku południowo - wschodnim;
- Zbiornik Goczałkowicki, ujście Wisły i Bajerki – PLH 24_20 w odległości około 18,2 km w kierunku południowo-zachodnim;
- Torfowisko Sosnowiec-Bory – PLH 24_17 w odległości ponad 21,5 km, w kierunku północno-wschodnim.

Uwzględniając istniejące zagospodarowanie terenu, oraz zakres planowanych prac w ramach ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania analizowanych zapisów projektu planu na tereny chronione w ramach sieci ekologicznej NATURA 2000, czy też wpływu na integralność tych obszarów.

Lokalizację obszarów chronionych położonych najbliżej granic miasta Tychy przedstawiono na Załączniku nr 1.

3.3. Zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy w zakresie projektowanego dokumentu

Ocenę wpływu zapisów projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” na poszczególne elementy środowiska przedstawiono w tabeli poniżej (uwzględniając te elementy środowiska, które są istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu i jego zapisów).

Tabela 13 Ocena wpływu celów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego	*Elementy środowiska*				
	Krajobraz	*Ekosystem miejski i warunki życia mieszkańców miasta*	*Rośliny i zwierzęta, ekosystemy*	*Środowisko gruntowo-wodne*	*Dziedzictwo kulturowe, zabytki, obiekty archeologiczne*
U – teren zabudowy usługowej	+++	+++	±	+	

Objaśnienia:

+++	silny pozytywny wpływ
+	pozytywny wpływ
	brak wpływu
±	możliwy wpływ zarówno pozytywny jak i negatywny
-	słaby negatywny wpływ
---	silny negatywny wpływ

Wpływ realizacji zapisów projektu miejscowego planu na ekosystemy i poszczególne komponenty środowiska zależy w dużej mierze od szczegółowych rozwiązań projektowych (możliwy wpływ zarówno pozytywny jak i negatywny). Negatywny wpływ ujawniać się będzie przy nieprzestrzeganiu standardów emisyjnych na etapie planowania, wykonywania i eksploatacji (obiektów związanych z funkcją usługową), co w konsekwencji może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska.

Przewidywany (szacowany) wpływ realizacji zapisów projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” na środowisko przyrodnicze i społeczne przedstawia poniższa tabela:

Tabela 14 Wpływ realizacji mpzp na poszczególne elementy lokalnego środowiska przyrodniczego i społecznego

Komponenty środowiska i warunki równoważenia rozwoju sprzyjające ochronie środowiska	*Konsekwencje dla środowiska*		*Skutki dla społeczeństwa*	
	Korzystne	*Niekorzystne*	*Korzystne*	*Niekorzystne*
Rzeźba terenu:	Brak.	Przekształcenia rzeźby terenu w związku z realizacją zabudowy usługowej, parkingu podziemnego.	Brak oddziaływania.	
Zasoby surowców mineralnych:	Nie przewiduje się oddziaływania na rozpoznane wstępnie złoże węgla kamiennego zlokalizowanego pod obszarem objętym planem.			
Powietrze i klimat; jakość lokalnego powietrza; warunki lokalnego klimatu:	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez podłączenia do sieci zdalczynnej.	W przypadku stosowania indywidualnego systemu grzewczego – nowe źródło emisji zanieczyszczeń (mpzp jednak nie dopuszcza takich rozwiązań)	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń.	Pogorszenie jakości powietrza w przypadku nie przestrzegania zapisów planu.
Wody powierzchniowe; zmiany w stosunkach wodnych, jakość wód:	Ograniczenie zanieczyszczeń spływających z terenu opracowania do wód powierzchniowych (kanalizacja, oczyszczanie wód opado-	Tylko przy nieprzestrzeganiu przepisów prawa odnośnie jakości odprowadzanych wód deszczowych i gospo-	Brak oddziaływania.	

	wych)	darki odpadami		
Wody podziemne; ilość wód; jakość wód:	Prawidłowe rozwiązania techniczne, rygorystyczne przestrzeganie zapisów prawa (podłączenie do sieci wodociągowej) i właściwie prowadzona gospodarka ściekowa nie powinna w żaden istotny sposób wpłynąć na wody podziemne.			
Gleby (jakość bonitacyjna, zanieczyszczenie, degradacja, narażenie na erozję, denudację, itp.):	Brak.	Zajęcie powierzchni biologicznie czynnej pod zabudowę usługową	Brak oddziaływania	
Roślinność (spadek liczebności, udział gatunków obcych, zubożenie gatunkowe, itp.):	Wzrost liczby gatunków i siedlisk przez nakaz kształtowania zieleni urządzonej.	Zajęcie powierzchni terenów nieużytków (obszary trawiaste) pod zabudowę, wzrost gatunków obcych przy urządzaniu zieleni na terenach inwestycji.	Brak oddziaływania.	
Fauna (spadek liczebności populacji, zubożenie różnorodności itp.):	Brak.	Spadek liczebności związany z zanikaniem terenów trawiastych, zmiana zasięgów, płoszenie zwierząt.	Brak oddziaływania.	
Rolnictwo:	Brak oddziaływania.			
Leśnictwo:	Brak oddziaływania.			
Krajobraz, walory estetyczne i uciążliwość wizualna:	**Pozytywne** w zakresie uporządkowania zagospodarowania przestrzennego, stosowania optymalnych rozwiązań architektoniczno - kompozycyjnych.	Możliwe w przypadku wprowadzenia elementów dysharmonijnych w nawiązaniu do otoczenia, dalszego zaśmiecania terenu.	Uporządkowanie zagospodarowania terenu, wyeliminowanie elementów obniżających walory estetyczne obszaru (obecna zabudowa usługowa).	Jedynie w przypadku wprowadzania elementów dysharmonijnych, negatywnie odznaczających się w krajobrazie.
Siedliska naturalne, ekosystemy (fragmentacja, utrata siedlisk przyrodniczych, zubożenie, itp.):	Wprowadzenie nowych form zieleni urządzonej.	Zajęcie powierzchni terenów nieużytków (obszary trawiaste) pod zabudowę,	Brak oddziaływania.	
Istniejące obszary chronione – formy ochrony przyrody i krajobrazu:	Brak oddziaływania.			
Dziedzictwo kulturowe – zabytki, strefy konserwatorskie	Brak oddziaływania.			
Zagrożenie powodziowe:	Brak oddziaływania.			

Klimat akustyczny:	Brak.	Zwiększona emisja hałasu związana z funkcjonowaniem obiektu usługowego (ruch samochodowy, hałas bytowy).	Brak.	Potencjalny wzrost uciążliwości akustycznej dla osób przebywających w Parku Łabędzkim (obszar podlegający ochronie akustycznej), ale w nawiązaniu do otoczenia Parku – oddziaływanie małoistotne.
Obszary położone poza granicą województwa:	Brak oddziaływania.			
Obszary proponowane do ochrony z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków:	Brak oddziaływania.			

Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bez wątpienia wywrze znaczący wpływ na lokalny krajobraz i środowisko społeczne. Przyczyni się do uporządkowania zagospodarowania terenu, obecnie znacznie zanieczyszczonego i zdewastowanego. Na terenie obniżającym walory estetyczne miasta (mało estetyczne, częściowo zdewastowane budynki, zaśmiecony nieużytek) powstaną usługi o szerokim zakresie, zaspokajające potrzeby lokalnych mieszkańców oraz nowe formy zieleni urządzonej. Obszar ten stanie się atrakcyjniejszy, bezpieczniejszy dla mieszkańców.

Potencjalny negatywny wpływ wiązał się będzie z zabudową terenu. Powstanie obiektu usługowego wraz z miejscami postojowymi przyczyni się przede wszystkim do przekształcenia struktury glebowej, zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, wycofania się zwierząt. Jednak biorąc pod uwagę jakość wyżej wymienionych komponentów: gleby niskiej klasy, nieużytek porośnięty synantropijnymi gatunkami traw, uboga fauna starta ta nie powinna się odznaczać w skali całego miasta, a nawet dla samego terenu.
Inne negatywne oddziałanie na środowisko ujawnić się może w momencie nieprzestrzegania standardów emisyjnych na etapie planowania, wykonywania i eksploatacji obiektów, związanych z działalnością usługową, co w konsekwencji może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska. Największe potencjalne zagrożenie dotyczyć może zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczeń gleb i powietrza atmosferycznego czy też klimatu akustycznego. W granicach ustaleń przedmiotowych terenów istotne emisje obejmują:

- emisję hałasu,
- wytwarzanie ścieków, też w nawiązaniu do wód opadowych,
- emisję zanieczyszczeń do powietrza,
- wytwarzanie odpadów.

Emisję te będą również zauważalne i znaczące na etapie realizacji poszczególnych obiektów kubaturowych, wjazdów, parkingów (praca maszyn i urządzeń).

Przy przestrzeganiu przepisów prawa (Prawo ochrony środowiska – na jego podstawie kontroluje się w szczególności emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisję hałasu, Prawo wodne -

na jego podstawie kontroluje się między innymi pobór wód i odprowadzanie ścieków, ustawa o odpadach oraz ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie – kontroluje się gospodarkę odpadami), przestrzegania zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (podłączenie do sieci ciepłowniczej, gazowej, kanalizacyjnej, wodociągowej) negatywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska powinien być ograniczony. Biorąc pod uwagę, że takie emisję powstają na terenie miasta już obecnie, założenia mpzp nie przyczynią się do degradacji lokalnego środowiska w znacznych rozmiarach.

3.4. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

Poniżej, schematycznie oszacowano oddziaływanie zapisów projektu miejscowego planu na środowisko, jego poszczególne komponenty oraz obszary Natura 2000.

Tabela 15 Potencjalne możliwe oddziaływanie mpzp na poszczególne elementy środowiska i obszary NATURA 2000

Przewidywane oddziaływania*	Na cele i przedmiot ochrony												
	obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	środowiska											
		Różnorodność biologiczna	*Ludzie*	*Zwierzęta*	*Rośliny*	*Wodę*	*Powietrze*	*Powierzchnię ziemi*	*Krajobraz*	*Klimat akustyczny*	*Zasoby naturalne*	*Zabytki*	*Dobra materialne*
Rodzaj													
Bezpośrednie	≡	→	⇒	≡	→	→	→	→	⇒	→	≡	≡	⇒
Pośrednie	≡	≡	≡	→	≡	≡	≡	→	≡	→	≡	≡	≡
Wtórne	≡	→	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡
Skumulowane	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡
Czas trwania													
Krótkoterminowe	≡	→	≡	→	→	→	→	→	→	→	≡	≡	≡
Średnioterminowe	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡
Długoterminowe	≡	→	⇒	≡	→	→	≡	→	⇒	→	≡	≡	⇒
Stałe	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	≡	⇒	≡	≡	≡	≡
Chwilowe	≡	≡	≡	→	→	→	→	→	→	→	≡	≡	≡

** - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy*

≡ - brak oddziaływania

→ - oddziaływanie zauważalne (widoczne) ale nie istotne (niewielkie)

⇒ - oddziaływanie znaczące (jako negatywne wykraczające poza dopuszczalne wartości emisyjne, jako pozytywne powodujące zdecydowaną poprawę stanu istniejącego)

(kolor niebieski pozytywne, kolor czerwony negatywne)

Realizacja zapisów projektu mpzp wywrze znaczący wpływ zarówno na elementy biologiczne jak i uwarunkowania społeczne. Największy bezpośredni wpływ będzie widoczny w przypadku powierzchni ziemi, siedlisk przyrodniczych, krajobrazu oraz oddziaływania na ludzi i dobra materialne – i o ile wpływ na ludzi i krajobraz będzie korzystny to w przypadku powierzchni ziemi i siedlisk przyrodniczych wpływ ten nie będzie pozytywny. Nowe funkcje usługowe przyczynią się do zaspokojenia potrzeb tutejszej ludności, przyczynią się do rozwoju gospodarczego miasta, powstaną nowe miejsca pracy. Teren do tej pory w większości nie-

wykorzystany, zaśmiecony zostanie ponownie zagospodarowany. Znikną istniejące mało estetyczne, zdewastowane budynki usługowe i zniszczony parking, powstanie tu nowa zabudowa usługowa wraz z przestrzenią publiczną, który przypadku odpowiednich rozwiązań architektonicznych poprawi walory estetyczne miasta. Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie terenu, oraz to że plan podtrzymuje dotychczasowe funkcje realizacja planu nie powinna stanowić uciążliwości widokowej.
Zabudowa terenu przyczyni się do jeszcze większych przekształceń i degradacji gruntu, gleba utraci swoje podstawowe właściwości fizyczne i chemiczne, przestanie pełnić swoje funkcje przyrodnicze. Dojdzie również do utraty siedlisk, całkowitej likwidacji rosnącej roślinności. A co za tym idzie zmusi to żyjące tu zwierzęta do wycofania się, opuszczenia swoich siedlisk. Pomimo, że obszar ten nie charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi, gleba jest już znacznie zdegradowana i starta ta nie będzie odczuwalna w skali całego miasta to jednak wywrze wpływ na lokalne uwarunkowania. Dlatego też bardzo ważne są zapisy planu dotyczące ustalenia obszaru powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, która choć w niewielkim stopniu pozwoli na wegetację roślin, da schronienie małym zwierzętom głównie bezkręgowcom, synantropijnym ptakom. Jest to szczególnie ważne biorąc po uwagę otoczenie terenu: Al. Niepodległości, ul. Wyszyńskiego. Kształtowanie nowej zieleni poprzez nasadzanie rodzimych gatunków krzewów, drzew biorąc pod uwagę obecnie mało zróżnicowanie gatunkowe (roślinność trawiasta) w pewnym stopniu wpłynie pozytywnie na lokalną bioróżnorodność, być może więcej gatunków zwierząt: bezkręgowców, ptaków znajdzie tu schronienie.

Funkcjonowanie obiektów usługowych wiąże się z dodatkowymi emisjami głównie odpadów, w mniejszym stopniu ścieków zarówno komunalnych jak również spływających z tego terenu wód opadowych zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi oraz emisją hałasu.
Plan wprowadza takie rozwiązania, które przy ich realizacji wpłyną w sposób pozytywny na ochronę zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wpisują się tu zwłaszcza ustalenia dotyczące podłączenia powstałego obiektu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz obowiązku podczyszczania wód opadowych spływających z terenu parkingów przed odprowadzeniem ich do stawu Polkowiec. Ochroni do wody stawu jak również płytko zalegające na tym terenie wody podziemne przed dodatkowymi zanieczyszczeniami. Plan wprowadza ponadto obowiązek gospodarowania odpadami zgodnie z aktualnym „Planem gospodarki odpadami na terenie miasta Tychy”. Emisja hałasu biorąc pod uwagę otoczenie terenu (centrum miasta, sąsiedztwo dwóch ulic o dużym natężeniu ruchu) będzie miała mniejsze znaczenie, niemniej jednak hałas związany z zwiększonym ruchem samochodów, hałasem bytowym przebywających tam klientów może powodować potencjalne uciążliwości akustyczne dla przebywających i odpoczywających w parku ludzi. Takim działaniem zapobiegawczym, może być realizacja pasa zieleni od strony parku tłumiącego w pewny sposób te odgłosy. Ważnym zapisem jest również obowiązek podłączenia obiektu do sieci ciepłowniczej, co zapobiegnie dalszemu zanieczyszczeniu powietrza pochodzącymi niskiej emisji.

Negatywne oddziaływanie krótkoterminowe wystąpić może podczas pierwszej fazy realizacji inwestycji – etapie budowy. Prace budowlane, praca maszyn wiąże się ze wzmożona emisją spalin, hałasu, ścieków, odpadów, przyczyniają się do powstania mało estetycznych wykopów, nasypów. Właściwe rozwiązania z zakresu stosowania nowych technologii, segregacji odpadów w niewielkim stopniu zniweluje ten wpływ.

3.5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Analiza projektowanego dokumentu w nawiązaniu do istniejącego stanu środowiska nie wskazuje, aby wystąpiły znaczące oddziaływania. Mogące wystąpić oddziaływania będą mieć zasięg lokalny, właściwie ograniczony do samego terenu ujętego w mpzp. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary wykraczające poza granice miasta Tychy – prognozowane oddziaływania (zarówno pozytywne jak i negatywne) będą mieć wyłącznie zasięg lokalny.

Szczegółowy opis poszczególnych elementów środowiska w granicach miasta (a tym samym również w granicach terenów opracowania) zawarto w rozdziale 2.2.

Potencjalne oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” opisano w rozdziale 3.

Poniżej podkreślono istotne elementy stanu środowiska, które mogą być objęte (pozytywnym i negatywnym) oddziaływaniem:

- wody powierzchniowe – obecnie zanieczyszczone – mpzp zakłada podłączenie do kanalizacji sanitarnej, a tym samym eliminację wprowadzania do wód powierzchniowych nieczyszczonych ścieków; mpzp zakłada oczyszczanie wód opadowych przed odprowadzeniem ich do odbiornika – stawu Polkowiec – co eliminuje dodatkowe zanieczyszczenie stawu,
- wody podziemne – narażone na zanieczyszczenia (mpzp zakłada podłączenie do kanalizacji sanitarnej, mpzp wprowadza gospodarkę odpadami zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla miasta Tychy”, zakaz lokalizacji zewnętrznych placów, służących do gromadzenia odpadów) – co eliminuje zanieczyszczenie pochodzące z analizowanego terenu,
- powietrze atmosferyczne – przekroczenia standardów dla PM10, benzo(α)pirenu i O_3 (mpzp wprowadza obowiązek podłączenia do sieci ciepłowniczej) – co eliminuje dodatkowe zanieczyszczenia powietrza, pochodzące z ogrzewania budynku,
- krajobraz – zdewastowane budynku usługowe (kwiaciarnia, bar) , zaśmiecony nieużytek (mpzp przewiduje zastąpienie istniejących budynków nową zabudową usługową wraz zielenią urządzoną) – co w konsekwencji doprowadzi do harmonii w przestrzeni i podniesie wartości estetyczno-widokowe tego terenu (**zdecydowana poprawa**),
- klimat akustyczny (potencjalne źródło hałasu związanego z prosperowaniem usług: hałas bytowy, samochodowy – zagrożenie dla terenu podlegającego ochronie akustycznej. Dla sąsiadującego z terenem Parku Łabędzkiego ustalono dopuszczalny poziom hałasu określony w przepisach odrębnych - jak dla „terenów rekreacyjno-wypoczynkowych”) – ze względu na otoczenie Parku, analizowany teren nie będzie miał znaczenia w całokształcie akustycznym,
- środowisko przyrodnicze, powierzchnia ziemi, gleby – zdegradowane, przekształcone przez człowieka (mpzp ustala przestrzeń biologicznie czynną, wskazuje na kształtowanie nowej zieleni,) – mimo zajęcia dodatkowych terenów zieleni (trawników), przez wprowadzenie nakazu nasadzeń, uznać można, że nie nastąpi degradacja, a może nawet wystąpić wzbogacenie środowiska przyrodniczego.

Biorąc pod uwagę obecny stan lokalnego środowiska oraz zakładane działania w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska jakość środowiska, pod warunkiem przestrze-

gania przepisów prawnych i ustaleń zapisu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, realizacja mpzp nie spowoduje znaczącego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska w skali zarówno ścisłego terenu opracowania jak również całego miasta.

3.6. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Główne zasady przeprowadzania postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym zawarte są w dwóch aktach prawnych – Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (tzw. Konwencja z Espoo), oraz ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
Pojęcie transgranicznych oddziaływań odnosi się jedynie do przepływu zanieczyszczeń przez granicę państwową, od lub do sąsiadów – z racji położenia geograficznego miasta Tychy w oddaleniu od granicy państwa, takiego oddziaływania nie przewiduje się.
W granicach obszarów objętych projektem mpzp nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i społeczne, zarówno w granicach samego miasta Tychy jak i poza jego granicami. W szczególności nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju).

4 WYTYCZNE DO OCHRONY I MONITORINGU ŚRODOWISKA NA ETAPIE REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

4.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

Dla ochrony lokalnego środowiska przed negatywnym wpływem realizacji ustaleń miejscowego planu służą w głównej mierze zapisy ujęte w analizowanym tekście planu. Projekt mpzp wyznacza szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie bądź ograniczanie negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem projektowanego dokumentu. Nie ma jednak konieczności wyznaczania takich ustaleń w odniesieniu do obszarów chronionych – teren objęty planem znajduje się całkowicie poza granicami obszarów chronionych, w tym obszarów NATURA 2000.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego utrzymuje dotychczasowe przeznaczenie terenu – funkcje usługową, co wydaje się bardzo korzystne biorąc pod uwagę lokalizację terenu. Położenie terenu w centrum miasta w pobliżu Al. Niepodległości i ul Kardynała S. Wyszyńskiego umożliwia łatwy dostęp mieszkańcom do szerokiego zakresu dopuszczalnych usług. Spowoduje to wzrost atrakcyjności tej części miasta. Dodatkowo w nowo powstałym pawilonie powstaną nowe miejsca pracy, wpływające na zmniejszenie bezrobocia w mieście. Plan dotyczy terenu przekształconego przez człowieka, znacznie zaśmieconego i częściowo zabudowanego o niskich walorach krajobrazowych, przyrodniczych realizacja zapisów planu spowoduje poprawę walorów krajobrazowych społecznych bez znaczącej ingerencji w środowisko przyrodnicze.

Na podstawie zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zidentyfikowano istotne, potencjalne oddziaływania przyporządkowując im czas trwania i rodzaj oddziaływania. Dla zapobiegania, eliminowania i ograniczenia tych oddziaływań projekt planu wprowadził następujące zapisy mające na celu zminimalizowanie ich negatywnego wpływu na środowisko:

Tabela 16 Ocena szacunkowa oddziaływań na środowisko zapisów projektu mpzp oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczenia i kompensacji

Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	*Czas trwania*	*Rodzaj*	*Sposoby zapobiegania, ograniczenia i kompensacji ujęte w mpzp*
Przekształcenie i degradacja gruntów, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie siedlisk w związku z wprowadzeniem zabudowy usługowej, parkingów.	Krótko- i długoterminowe	Bezpośrednie,	– wyznaczanie powierzchni biologicznie czynnej min 20% powierzchni terenu, przy czym w strefie przestrzeni publicznej oznaczonej min 10% powierzchni tej strefy; – nakaz kształtowania zieleni urządzonej w otoczeniu zabudowy i stref wejściowych do parku;

			– nakaz kształtowania zieleni urządzonej na min 10% powierzchni przestrzeni publicznej; – w przypadku miejsc postojowych realizowanych w strefie przestrzeni publicznej nakaz kształtowania zieleni urządzonej od strony tej przestrzeni ; – dla parkingów naziemnych nakaz realizacji max co 4 miejsca postojowe pasa zieleni, o szerokości min 2,5 m i długości 1 miejsca postojowego, z nasadzeniami drzew z dopuszczeniem krzewów jako uzupełnień.
Pogorszenie walorów krajobrazowych w związku z powstaniem zabudowy usługowej	Krótko- i długoterminowe	Pośrednie	– precyzyjnie ustalone parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy; – zachowanie ścieżek i wejść do Parku Łabędzkiego.
Zanieczyszczenie środowiska – wytwarzanie odpadów, emisja zanieczyszczeń do powietrza, emisja hałasu, degradacji powierzchni ziemi i zasobów wodnych, wpływ na surowce naturalne	długoterminowe	bezpośrednie, pośrednie	– zaopatrzenie w wodę poprzez istniejące wodociągi; – odprowadzenie ścieków sanitarnych przez projektowaną kanalizację ; – odprowadzenie wód opadowych: do stawu Polkowiec poprzez istniejący kanał deszczowy; – zaopatrzenie w ciepło poprzez dostawę ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej; – zaopatrzenie w gaz poprzez gazociągi niskiego ciśnienia; – ustala się gospodarkę odpadami stałymi według zasad określonych w „Planie gospodarki odpadami na terenie miasta Tychy”; – ustala się stosowanie na terenach parkingów - urządzeń do odprowadzania wód opadowych wy-

			posażonych w separatory związków ropopochodnych zgodnie z przepisami odrębnymi; – zakaz powodowania konfliktów i uciążliwości przekraczających granice działki, do której inwestor/właściciel posiada tytuł prawny w zakresie: hałasu, światła o dużym natężeniu, intensywnych woni oraz przekraczania standardów i norm w zakresie ochrony środowiska.

Dodatkowo, na podstawie wizji w terenie, informacji o środowisku przyrodniczym, zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów mpzp:

- przy prowadzeniu wszelkich prac budowlanych nowych obiektów kubaturowych, infrastruktury technicznej należy mieć na uwadze oszczędne gospodarowanie dostępną przestrzenią – przede wszystkim ograniczając zaplecze budowy i związane z budową zajęcie terenu do niezbędnego minimum;
- podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych należy zabezpieczyć wody powierzchniowe i podziemne przed zanieczyszczeniami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i samochodów, a także zabezpieczyć sąsiadujące z terenem opracowania wody powierzchniowe przed zamulaniem;
- podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych należy składować masy ziemne, stanowiące grunt rodzimy i ponowne wykorzystanie poprzez rozplantowanie - dla potrzeb niwelacji terenu lub realizacji elementów zagospodarowania terenu;
- właściwe kreowanie zieleni urządzonej, dostosowanie składu gatunkowego do warunków i charakteru siedliska, kompozycyjnie współgrających z otoczeniem i podnoszących walory przyrodnicze i krajobrazowe, preferowanie rodzimych gatunków roślin;
- dla zminimalizowania uciążliwości akustycznej związanej z funkcjonowaniem zabudowy usługowej (hałas komunikacyjny, bytowy) zaleca się w razie konieczności zastosowania środków zapobiegawczych w postaci zieleni izolacyjnej;
- obowiązek spełnienia standardów emisyjnych dla noworealizowanych inwestycji (bezwzględne przestrzeganie wymogów prawa), m.in. przepisów odnoszących się do odpowiedniego zagospodarowania odpadów, odpowiedniego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, czy wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza.

4.2 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jest możliwa dzięki optymalnie wybranym wskaźnikom, mającym posłużyć do monitorowania kierunków zmian i skut-

ków dla środowiska wynikających z realizacji zaplanowanych działań. Wskaźniki te określą poziom mierzalny osiągnięcia celu, np. jakości stanu środowiska, intensywności zabudowy itp.

Analiza wpływu ustaleń projektowanego dokumentu odbywać się może przez monitorowanie bezpośrednich rezultatów osiąganych w realnej przestrzeni poprzez realizację konkretnych inwestycji (zadań) oraz monitorowanie ich oddziaływań – przez opis skutków realizacji projektów, bezpośrednio po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.

Projektowany system monitoringu powinien obejmować wyspecjalizowaną jednostkę odpowiedzialną za realizację i zarządzanie pracami systemu, bazę danych, ogniwa trwałej współpracy z instytucjami zajmującymi się zbieraniem i przetwarzaniem danych, oprogramowanie pozwalające na bieżąco ujmować i aktualizować posiadane informacje wraz z ich lokalizacją w przestrzeni. Jednak ze względu na wielkość obszaru (analizowany dokument ma znaczenie bardzo lokalne) ocena zmian zachodzących w środowisku, porównanie wskaźników parametrów środowiska do danych archiwalnych lub bieżących, gromadzonych w ramach monitoringu środowiska miasta Tychy prowadzonego przez WIOŚ są bardzo trudne do określenia.

Dla jednorazowych inwestycji typu budowa domu, obiektu kubaturowego, czy drogi wystarczająca wydaje się być analiza porealizacyjna dla stwierdzenia zgodności z planem i pozwoleniem na budowę (może to też być analiza w ramach pozwolenia na użytkowanie). Zaleca się też okresową kontrole przestrzegania standardów emisyjnych (ścieki, hałas, odpady, zanieczyszczenia emitowane do powietrza).

Przykładowymi wskaźniki oceny wpływu zapisów mpzp w odniesieniu do aspektów środowiskowych mogą być:

- powierzchnia i zabudowa działki – m^2
- wielkość powierzchni biologicznie czynnej – m^2 lub % w nawiązaniu do całej działki,
- ilość nasadzeń drzew i krzewów – rodzaj, szt.,
- ilość i rodzaj zamontowanych urządzeń oczyszczających wody deszczowe, w tym powierzchnia dróg wewnętrznych i parkingów – m^2, szt.,
- system ogrzewania obiektu – rodzaj (powinno być zdalaczynne).

5 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Analiza rozwiązań alternatywnych (wariantowych) powinna uwzględniać różne rozwiązania planistyczne mające zmniejszyć potencjalnie negatywny wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze i społeczne.

Jednym z wariantów, który powinien być rozważany jest tzw. **wariant „zerowy”** polegający na nie przyjęciu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu zostały opisane szczegółowo w punkcie 2.4. Można sądzić, że niepodjęcie żadnych prac na analizowanym terenie, sprawi, że niezadowalający stan lokalnego środowiska pozostanie w większości bez zmian, może również dojść do pogorszenia jakości poszczególnych komponentów. Biorąc pod uwagę stan istniejący wskazuje się na wprowadzenie zmian.

Inny wariant, który powinien być rozpatrzony to tzw. **wariant lokalizacyjny** polegający na wybraniu najbardziej optymalnej lokalizacji dla planowanej funkcji. Obszar objęty projektem mpzp obejmuje teren położony przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego. Wyznaczanie funkcji usługowej na terenie pełniącym już takie funkcję jest bardzo korzystne. Spełniona została tym samym jedna z podstawowych zasad Prawa ochrony środowiska – zasada oszczędnego gospodarowania dostępną przestrzenią. Jednym z największym atutów przemawiającym za utrzymaniem tu funkcji usługowej jest usytuowanie terenu. Położenie obszaru w centrum miasta pomiędzy dwoma często uczęszczanymi ulicami jest bardzo korzystna, dostęp do potencjalnej usługi jest łatwiejszy, a co za tym idzie zwiększa się grono potencjalnych konsumentów. Atrakcyjny sposób zagospodarowania obszaru, pożądana branża usługowa może również ściągnąć klientów spoza miasta. Dodatkowym atutem usytuowania terenu w dzielnicy Śródmieście jest swobodny dostęp do infrastruktury technicznej (kanalizacji, wodociągów, sieci ciepłowniczej). Analizując szczegółowo zarówno tekst projektu planu jak i załącznik graficzny uznaje się, ze wskazana lokalizacja jest optymalna dla wyznaczenia funkcji usługowej. Ze względu na obecne zagospodarowanie terenu i zapisy normujące jego dalsze użytkowanie nie wskazuje się na potrzebę wyznaczanie innego wariantu lokalizacyjnego, tym bardziej, że analizowany projekt planu stanowi w zdecydowanej większości usankcjonowanie obecnego zagospodarowania obszaru.

W podsumowaniu, uważa się, że poszczególne zapisy analizowanego projektu „Miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla terenu położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” są optymalne dla lokalnego środowiska przyrodniczego i społecznego, a właściwa ich realizacja wraz z wybranym wariantem jest jednocześnie **wariantem najbardziej korzystnym dla lokalnego środowiska,** dając możliwość dalszego rozwoju miasta i zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawie walorów krajobrazowych tej części miasta z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska (powietrza – ogrzewanie zdalaczynne, wód powierzchniowych – kanalizacja i ewentualne dodatkowe oczyszczenie wód deszczowych, świata roślinnego – nasadzenia drzew i krzewów, % powierzchni biologicznie czynnej.

6 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem niniejszej prognozy było ustalenie wpływu na środowisko realizacji projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla terenu położonego przy ul Kardynała S. Wyszyńskiego”.

W ramach mpzp wyodrębniono teren **U – teren zabudowy usługowej** obejmujący teren zlokalizowany w centrum miast Tychy w dzielnicy Śródmieście pomiędzy Al. Niepodległości, a ul. Kardynała S. Wyszyńskiego. Przeznaczeniem podstawowym terenu jest zabudowa usługowa w zakresie usług: typu biurowego, bankowych, edukacji, kształcenia dodatkowego, kultury, zdrowia, związanych ze sportem i rekreacją, hotelowych, gastronomii, handlu detalicznego z wykluczeniem stacji paliw i salonu samochodowego oraz usługi drobne. Przeznaczeniem dopuszczalnym terenu są sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, za wyjątkiem masztów telefonii komórkowej.

W ramach prognozy analizowano wielu dokumentów strategicznych i programowych rangi międzynarodowej (w tym: konwencje, dyrektywy), krajowej (w tym przepisy prawne, strategie, programy, polityki, jak np. Polityka ekologiczna państwa) i wojewódzkiej (w tym strategie, programy, plany, jak np. Strategia rozwoju województwa śląskiego, Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego) czy lokalnej (w tym opracowanie ekofizjograficzne miasta Tychy, Program ochrony środowiska, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, Plan rozwoju lokalnego miasta Tychy, Strategia rozwoju miasta Tychy: „Tychy 2013”). Analiza w/w dokumentów pozwoliła na stwierdzenie, że „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego” jest zgodny z w/w dokumentami.

Dla potrzeb ustalenia wpływu na środowisko zapisów projektu miejscowego planu analizie poddano stan środowiska naturalnego dla samego obszaru objętego mpzp, jak i w nawiązaniu do całego miasta Tychy. Komponentami środowiska, które mogą być powiązane (w stopniu zauważalnym) z realizacją ustaleń mpzp są: jakość wód powierzchniowych, jakość powietrza, powierzchnia ziemi, klimat akustyczny, wartości przyrodnicze, krajobraz. Największy wpływ może wyrażać się w stosunku do krajobrazu – realizacja zapisów mpzpm zdecydowanie powinna poprawić obecne warunki krajobrazowe.

W wyniku analizy projektowanego dokumentu oraz stanu istniejącego środowiska zwrócono uwagę na szereg rozwiązań (też uwzględnionych w tekście mpzp) mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- należy dobrze i poprawnie organizować prace budowlane i zaplecze budowy, w tym skrócenie czasu budowy do niezbędnego minimum, przy prowadzeniu wszelkich prac budowlanych (zarówno nowych budynków jak i dróg wewnętrznych), należy mieć na uwadze oszczędne gospodarowanie dostępną przestrzenią, ochronę wód, gleb,
- gospodarka ściekowa powinna zostać oparta o sieć kanalizacyjną. W rejonach narażonych na zanieczyszczenia ropopochodnymi - parkingów zaleca się stosowanie urządzeń podczyszczających wody opadowe przed odprowadzeniem do odbiornika (stawu Polkowiec),
- zabudowa usługowa powinna być podłączona do sieci ciepłowniczej w celu wyeliminowania kolejnego źródła niskiej emisji w mieście,
- w celu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi zabudowa usługowa powinna być podłączona do sieci wodociągowej,

- wytworzone odpady powinny być gromadzone selektywnie, a gospodarka nimi powinna być prowadzona zgodnie z planem gospodarki odpadami oraz ustanowionymi, odrębnymi przepisami,
- należy przestrzegać dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie akustycznym na terenach podlegających ochronie, wskazuje się na wprowadzanie w razie konieczności nasadzeń zieleni o charakterze izolacyjnym od strony sąsiadującym z terenem Parkiem Łabędzkim, (podlegający ochronie prawnej, wyznaczono dla niego dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów „rekreacyjno-wypoczynkowych”),
- wyznaczone planem przeznaczenie podstawowe i uzupełniające terenu nie może powodować przekroczeń normatywnych parametrów jakości środowiska w zakresie hałasu jak również w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, niejonizującego, emisji zanieczyszczeń oraz wibracji,
- wskazuje się na stosowanie urządzeń wykorzystujących najnowsze rozwiązania technologiczne pozwalające na ograniczenie uciążliwości oddziaływania na środowisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe.

Powyższe zalecenia znalazły swoje odzwierciedlenie w tekście analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie jakim dopuszcza zapisy ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a szczególnie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 roku Nr 164, poz. 1587).

Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Biorąc pod uwagę obecne zagospodarowanie terenu oraz jego walory przyrodnicze i krajobrazowe nie przewiduje się by realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywarła destruktywny wpływ na lokalne środowisko. Większa niż dotychczasowa zabudowa techniczna terenu wprawdzie wpłynie negatywnie na strukturę i właściwości gleb, przyczyni się do ubytku roślinności (trawnika), jednak biorąc pod uwagę słabą jakość gleb i nieużytek o niskich wartościach przyrodniczych strata ta nie będzie wielka. Ten negatywny wpływ zrekompensuje w pewnym stopniu obowiązek kształtowania zieleni urządzonej. Plan przewiduje przeznaczenie 20% powierzchni terenu na powierzchnie biologicznie czynną. Mpzp wprowadza ponadto szereg ustaleń, mających na celu ochronę pozostałych komponentów środowiska (wód, powietrza, gruntów nie przeznaczonych pod zabudowę), z zakresu gospodarki wodno - ściekowej (kanalizacja, sieć wodociągowa), ochrony powietrza (sieć ciepłownicza i gazowa) czy też właściwej gospodarki odpadami.
Najbardziej pozytywny wpływ będzie widoczny przede wszystkim w zakresie oddziaływania na krajobraz. Plan wprowadza zapisy mające na celu uporządkowanie i zagospodarowanie znacznie zaśmieconego i zdewastowanego terenu. Zakłada zastąpienie niszczejących, zdewastowanych przez wandali budynków usługowych (bar, kwiaciarnia) i zaadaptowania terenu pod nowy obiekt usługowy wraz z miejscami postojowymi. Powstające tu usługi przyczynią się do rozwoju miasta, zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców, mogą wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności miasta również dla ludzi spoza jego granic.

Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych

Mając na względzie stopień przekształcenia lokalnego środowiska oraz istniejące w chwili obecnej zagospodarowanie i użytkowanie terenów objętych mpzp oraz ich bezpośrednie otoczenie – zaproponowane rozwiązania wydają się rozwiązaniami optymalnymi, które przyczy-

niają się do rozwoju gospodarczego miasta, nie ingerując za bardzo w jego środowisko przyrodnicze.
Nie przewiduje się, by proponowane przeznaczenie terenu mogło wpłynąć negatywnie na strukturę przyrodniczą i walory kulturowe miasta. Proponuje się uznać, że w świetle zamierzonego kierunku wykorzystania zasobów środowiska, oraz istniejących uwarunkowań okołoprzyrodniczych, propozycja zagospodarowania terenów jest optymalna, dając możliwość dalszego rozwoju miasta.
Poszczególne zapisy zgodne są z przepisami prawa dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego, ochrony środowiska, międzynarodowymi dyrektywami i konwencjami, w których uczestniczy Polska, oraz dokumentami wyższego rzędu.
W wyniku analizy projektowanego dokumentu oraz stanu istniejącego środowiska zalecono uwzględnienie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko (ujętych w rozdziale 4.1 niniejszej prognozy). Wskazania te znalazły swoje odzwierciedlenie w analizowanym dokumencie w zakresie jaki jest możliwy do zapisu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zagrożenia

Analiza stanu istniejącego oraz analiza planowanych rozwiązań pozwala na stwierdzenie, że realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stanowi dodatkowego zagrożenia dla środowiska zarówno społecznego jak i przyrodniczego.

Największe możliwe zagrożenia, czy negatywne oddziaływania dotyczące zabudowy terenu, przyczyni się do degradacji gleby, utraty ich właściwości fizycznych i chemicznych oraz utraty roślinności jednak biorąc pod uwagę niskie walory przyrodnicze terenu (zła jakość gleb, gatunki synantropijne traw, uboga flora) wydaje się, że strata ta nie będzie odczuwalna w skali miasta.

Zagrożeniem może być również brak realizacji niniejszego planu. Pozostawienie lokalnego środowiska w obecnym stanie, spowodować może w przyszłości dewastację techniczną tego terenu: powstanie obiektów szczególnie szkodliwych dla środowiska, wprowadzenie dominant krajobrazowych, brak właściwych rozwiązań technicznych mających na celu ochronę środowiska (nielegalne odprowadzenie ścieków, indywidualne systemy grzewcze opalane niskiej jakości paliwami, brak uregulowanej gospodarki odpadowej). Spowodować to może pogorszenie się warunków estetycznych i krajobrazowych miasta.

Proponuje się przyjąć, że docelowe przeznaczenie terenu wprowadzone miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie będzie miało negatywnego wpływu na lokalne środowisko, a stosowanie się do wytycznych zawartych w analizowanym dokumencie i przy uwzględnieniu wymogów przepisów szczególnych (w tym m.in.: Prawa ochrony środowiska, Prawa wodnego, ustawy o odpadach, ustawy o ochronie przyrody, ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków), jak również przestrzeganie zasad wynikających z lokalizacji poszczególnych funkcji będą wystarczające dla zachowania i ochrony środowiska naturalnego w granicach terenów objętych projektem planu.

Wskazuje się na przyjęcie projektu mpzp.